

TUDJA

azt manapság mindenki, hogy a legrégebbi időtől származó viszketegségek bőrbajok és izzadás ellen csak az: «Erényi Ichthyol Salycil» bizonyult teljesen megbízhatónak. Ki tudja,

HOGY

hány viszketegséges ember használná szívesen az «Erényi Ichthyol Salycil»-t, ha birtokában lenne ennek a hirdetésnek;

NINCS

olyan lény a világon, aki megtűri arczon, kézen, vagy a test bármely részén a bőrbántalmat. Igaz, hogy akadtak ezelőtt

KÖZTÜNK

egyesek, akik lábizzadásban, kézizzadásban, hónaljizzadásban szenvedtek és mit sem tettek ellene. Ma

MÁR

vége ennek az időnek. Mert a valódi «Erényi Ichthyol Salycil» néhány nap alatt tökéletesen megszabadítja az embereket a fent leírt kellemetlen bőrbántalmaktól;

SEMMI

sem bántja az emberiséget annyira, mint a viszketegség, bőrbántalom, kipállott testrészek, hónaljizzadás, lábizzadás és az ezekhez hasonló bőrhibák. Éppen ezért rendeljen egy nagy doboz eredeti: Erényi Ichthyol Salycil-t. Ara 3 K. Főraktár: Diana-gyógysz., Bpest, Károly-körút 5.

– Ön puderozza magát?
– Igen!

50

fillérért árusítják a híres

DIANA PUDERT,

azóta minden nap szívesen használok pudert, mert a

DIANA

puder: a legkellemesebb illatú puder
puder: a világ legfinomabb pudere
puder: a legártalmatlanabb puder
puder: az arc-, kéz- és hónaljizzadást megszünteti
puder: a szepők és pattanások láthatatlanok
puder: az arcon gyönyörűen tapad
puder: az egész arcot előkelően málta teszi
puder: mint finom hintőport, az egész világon használják

Postán a legkisebb megrendelés 6 doboz Diana-puder 3° kor.-ért utánvétellel.

Magyarországi főraktáros:

Erényi Béla

gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5.

Ugyanitt megrendelhető:

Diana-krém, Diana-szappan, kézápoló és szépítőszerek

50 fillérért

KINEK

van igaza? Annak-e, aki 44 fillérért vesz egy valódi Diana-sósorszeszt, vagy ki ugyan-ezen összegért vesz egy Diana-sósorszesz utánzatot.

VAN-

nak emberek, akik évek óta a valódi Diana-sósorszeszt mint étvágygerjesztőt cukorra cseppentve mint elsőrendű házi-szert használják. Ezeknek

IGAZA?

illetőleg igazuk van, mert azt mondják, hogy: a mi biztos — az biztos! E mellett még mint legjobb maszirozószer használhatják hülési fájdalmaknál.

DE MOND-

ják azt is, hogy a leghevesebb fogfájást is megszünteti.

EGÉSZ

kötet köszönőlevél igazolja, hogy munkás emberek, irodai alkalmazottak, szellemileg megterheltek egyének, úgy napközben, mint lefekvés előtt maszirozatják Diana-sósorszeszsel fáradt tagjaikat. Kicsi, nagy férfi, nő,

PÁRTATLANUL

szegény és gazdag egyaránt fel-sóhajt: Diana-sósorszesz első segítség a házban.

44 filléres üvegekben az egész országban mindenütt kapható.

Vigyázzon jól a hamisítványokra.

35. SZ. 1912. (59. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL

BUDAPEST, SZEPTEMBER 1.

Szerkesztési iroda: IV. Vármegye-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám
ára 40 fillér.

Előfizetési
feltételek:

Egészévre — 20 korona.
Félévre — 10 korona.
Negyedévre — 5 korona.

A «Világkrónika»-val
negyedévenként 1 koronával
több.

Külföldi előfizetésekhöz a postailag meg-
határozott viteldij is csatolandó.

SAMASSA JÓZSEF EGRI BIBOROS ÉRSEK TEMETÉSE. — A FŐPAPSAG A KOPORSÓ KÖRÜL.

Rónai féltés.

MYRIOPHITO ROMJAI KÖZÖTT.

GARROS KÖZSÉG ROMJAI.

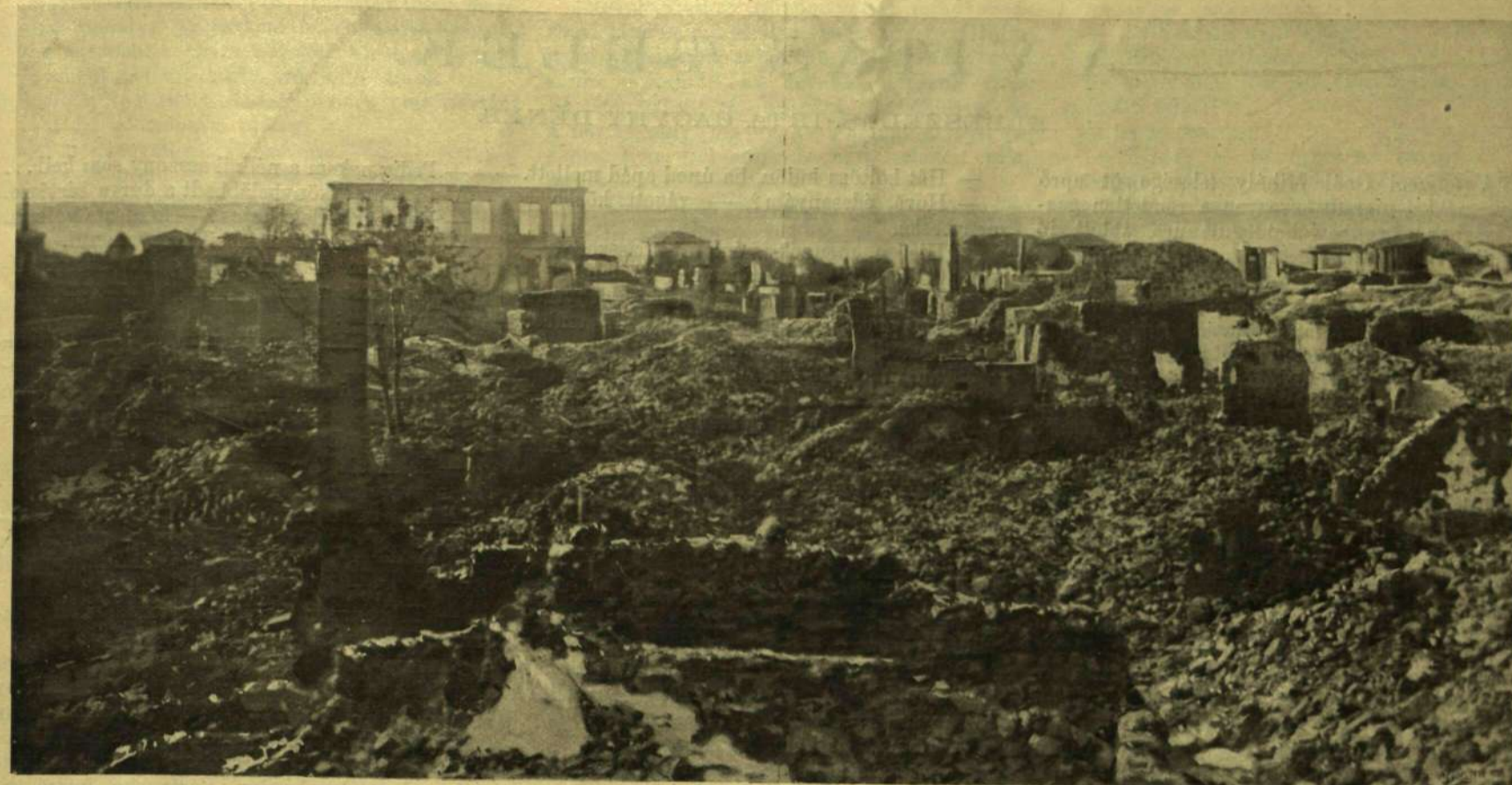

MYRIOPHITO PUSZTULÁSA.

A LEOMLOTT GALLIPOLII ÓBATORONY.

A TÖRÖKORSZÁGI FÖLDRENGÉS. — Biaggio Maïna felvételei.

AZ ELPUSZTULT HORA VÁROS.

AZ OSZTRÁK-MAGYAR KONZULÁTUS ROMJAI GALLIPOLIBAN.

A TÖRÖKORSZÁGI FÖLDRENGÉS. — Biaggio Maïna felvételei.

A VITÁS TELEK.

ELBESZÉLÉS. IRTA GAGYHY DÉNES.

A felszegi Gaál Mihály felesége öt apró gyermekkel maradt özvegyen a rendetlen gazdaságban. Istében boldogult ura áldott jó ember volt, lótot-futott, adott-vett, munkában volt örökké, de törekvésének semmi eredménye nem látszott. Azok közé tartozott, kiknek a világon semmi sem sikerül, akárhogy izzadjanak, ha a fejüket falba verik is. Viszszájára fordul minden, a mihez fognak, még az arany is sárrá válik a kezükben.

Az asszony, mint a legtöbb, szintén gyámoltalan volt, csak ritt és panaszkodott mindenki előtt, hogy mi lesz belőlük. Pedig hát kétségbeesésre nem lehetett oka, mert a melyik háztájánál tíz-tizenkét darab fehérmarha áll hidaláson, ki ökor, ki tehén: ott nem igen kerül koldulásra a sor, ha ki nem hajgálják az áldást az ablakon.

No, nem is történt baj. A falusiak árendába vették a birtok nagy részét, az özvegy csak pár holdat tartott magának, a mit könyven, házi erővel is meg lehetett munkálni. Ez épen elég volt: meghozta a szükséges élelmet: buzák, kukoricák, meg zabot a tyúkoknak és szénát a házi barmoknak. A többi pénzül folyt be.

Elmult négy-öt nyár s az idősebbik lány, Erzsi betöltötte a tizenhetedik esztendő. Nem volt épen szép, de elég csinos és szemrevaló. Emellett száz hold birtok ötédrésze sem megvetendő, a mely örökségül nézett rá, ha az anyját el találja szolítani az Ur. Ennek miatta taposták eléggé a földet körülötte a házassalándó legények, kérték többen, de ő a piaci Gaál Lajos menyasszonya lett s hamarosan meg is esküdt vele.

Elment hazulról, hogy kövesse urát, miként a szentírás rendelé. Ezáltal özvegy Gaál Mihályné árvaának száma eggyel kevesbedett. Szörnyű nagy szerelemben élt az új pár, mindig otthon turbékolta, még az anyját is csak elvéve látogatta meg a menyecske. Ha benézett olykor hozzá, csak futólag tette. Szólott kettőt-hármat, aztán elsielt.

Várja az ura, azt adta okul mindig. Egyszerre azonban sűrűbbre fordult a látogatása. Dél előtt is szakasztott egy percet, estefelé is félórát, hogy az anyja egészsége felől tudakozódjék s megkérdezzék: nincs-e valamire szüksége, mert Lajos, az ő drága ura mindjárt segít a baján. A veje meg is jelent sűrűn az udvarában. Tett-vett, megigazitott egyet-mást: törött lőcsőt, elhajlott kilincset; lármázott a szolgáknak és keményen parancsolgatott, mintha már ő volna a gazda. Ha pedig az anyósával került szemkötést, furdette, mosdatta édes szavai árjában: hogy így-amúgy, nincs olyan asszony több a világon, akármilyik férfinak számot tenne, annyit dolgozik. Bezzeg, ő is megmutatná, hogy legyen a gáton — ha volna hol. De ő csak cseléd, bérese az apjának, azt kell tennie, a mit ő parancsol, nem azt, a mit helyesnek lát.

A jámbor özvegynek jól esett a hízoló szó. Veje iránt kezdett engesztelődni, s hovatovább beljebb fogadta anyai szívébe — mig azt vette észre, ha olykor-olykor elmarad, nagy a hiányosság emiatt nála. De Gaál Lajos is hamar észrevette. Mert ő rögtön megszimatozt mindent, a mit hasznára fordíthatott — most is sietett learatni a nehezen termelt gabonát, mielőtt elverné a jég.

Este, vacsora után, beállított a feleségével. Erzsi valami újfajta süteményt készített s abból hozott az anyjának. Beszélgetés közben, melynek tárgyát főként a falusi mende-mondák képezték, Lajos egy hirtelen fordulattal más irányt adott a társalgásnak. Dörmögött valamit, melyből csak annyi hallatszott ki, mintha elkáromkodta volna magát. Azután sóhajtott és szolt:

— Nagy baj, anyámasszony, ha az ember gyámság alatt van!
— Fialat vagy még, ráérsz a magad gazdája lenni.
— Ki a házban nem gazda, abból nem lesz ember.
— Hát költözz külön, ha únod apád mellett.
— Hová, édesanyám? — vágott közbe a menyecske.
— Hiszen, mennék is én, anyámasszony, — folytatta a férfi — de nincs hová. Több belső-jóságunk nincs, pénzünk sincs, hogy vegyünk, a határra mégsem telepedhetik ki az ember.
— Fogadjatok akkor valami házat.
Még jóformán be sem fejezte szavait Mihályné asszony, Erzsi sirni kezdett, de olyan keservesen, hogy az anyja ijedten ugrott melléje.
— Mi lett, gyermekek? — kérdezte gyöngéden, az arczát simogatva.
De Erzsi tovább zokogott s csak későre birta valahogyan kinyögni:
— Édesanyám azt akarja, hogy zselléraszszony legyek...
— Elment az eszed, hogy ilyeneket beszélsz? — korholta özvegy Gaálné a leányát, félig elpityeredve.
— Gaál Erzsi csak nem lakhatik a más házában! Ezt a szégyent nem teheti velünk édesanyám...
— Nem is akarom, fiam.
— Akkor miért nem akar segíteni, hogy az apósomtól elkülönözhesünk.
— Segítlek én, drága gyermekek, ha már muszáj, csak nem tudom, hogyan segítsék.
— Ennek nem lenne nehéz az útja, — avatkozott a tárgyalásba csendesítőleg és biztatólag a nő.
— Úgy-e nem, Lajos? — eszénkedett a menyecske is.
— Nem.
— Mondjátok hát, ha tudjátok, mi az útja?
— Anyámasszonynak három bennvalója van a falu között... — fogott Lajos a talány megoldásához.
— De három fiam van! — tiltakozott az özvegy.
— Sok viz lefoly addig a Gagy vízén, míg az idő odatelik, — igyekezett a férfi meg-törni az ellenállást.
— Jóságos leányt is kaphat valamelyik... — pártolta urát a fiatal asszony.
— Ha tudnám előre, nem bálnám.
— Ez bizonyos — erősödött Erzsi. — Gaál Mihály fiaí úgy házassodhatnak, a hogy tetszik.
— Hiszen, ez az! Úgy házassodnak, a hogy tetszik, nem a hogy okosság volna. Így szokott lenni mindig. A szülőre kicsit hallgat a gyermek, kivált a fiú.
— Az aztán az ő bajuk...
— De az eryéim is, leányom! — vetett véget szemrehányó hangon az anyja a vitának.
— Nem kívánjuk mi kárát senkinek, anyámasszony — szépitette a dolgot Lajos.
— Nem is állítom. De mégis megcsalódnék ezáltal valamelyik fiú.
— A birtokból kárpótolnák — védekezett Erzsi is.
— Aztán melyik bennvalót szeretnétek inkább?
— A pap-utczait, — felelt egyszerre, mőhőn mind a kettő.
— Az ér legtöbbet, kapunk érte tiz ezer koronát. Azt nem adom. Mit szólnának a rokonok, mit a falu? Hát a fiam, ha megnőnek? Erre ne is gondoljatok, ez lehetetlen.
— Csakugyan nem adja, anyámasszony? — nyomta meg a kérdést határozottan Gaál Lajos.
— Nem, fiam. Semmi esetre sem. De nektek sem szabad ilyent kívánni.
— Nohát, akkor nem is kérjük, — felelt amaz fanyarul. — Adjon isten jó éjszakát?
— Elmész?
— El! — dobta oda kurtán.
Azután vette a kalapját, feleségére rá sem nézve, kilépett az ajtón. De a menyecske utána sietett s a kapunál utólréve, melléje csatlakozott. Szótlanul haladtak hazáig. Otthon a férfi mogorván felforodt:
— No, nem adja nekünk anyád a pap-utczai jóságot!
— Istenem, hát mit csináljak, ha nem akarja.

— Pedig nekem a nélkül asszony sem kell...
A nő szeme könybelábadt a durva sértésre.
— En nem kellek, Lajos? — kérdezte halkán.
— Te! — rivalt a másik kegyetlenül.

Erzsi torka elszorult, de a büszkesége elnyomta benne a sírást. Tompa hangon folytatta beszédét:
— Úgy? Hát te nem szerelemből vettél el, Lajos, hanem a vagyonomért? Hát csak hazudtad, nem igaz, hogy szeretsz... Jó, én elmegyek, ne félj, nem kötöm rád magamat — de felelsz az életemért.
— Isten áldjon meg, Lajos... engedj meg, ha nem voltam elég jó feleség...
A férfi néma maradt, az asszony vonakodva az ajtó felé ódalagott. Itt megállott, visszanezett az urára s ajka remegni kezdett, a mint tovább folytatta a szót:
— Elbocsátasz, Lajos? Egy igéd sincs hoztam? Ezt esküdted a templomban?
Hangja szepegni kezdett, szívét szörnyű keserűség facsarta össze, úgy érezte, mintha lábai alatt sülyedne a padló s valami gonosz szellem aláragatná a semmisségbe. Kezét rémulten tette a kilincsre, hogy megkapaszkodjék, nehogy lezuhanjon. Várta, ha hozzá sietne a férje és feltartaná, megölelné, aztán visszavezetne.

De a férfi nem mozdult.
Az ajtó nyílt s az ifjú asszonyt eltakarta az éj sötétsége. Néhány perc múlva a lépését sem lehetett hallani. Lassan megdőlte a hajlás felé, az úton meg-megpihent, mert a lába alig bírta. Egyszer le is ült a patak partján s nezegette a vizet, a mint habra habot túrt s örvényében a holdfény ide-oda himbálta ősszertört alakját és sápadt arczát. Gyermekes esze valami borzasztóra gondolt: érdemes-e neki már élni, ha az ura nem szereti? Előtte a mely viz... csak egy ugrás és egy szelid csobbanás, melyet meg sem hall senki... aztán mindennek vége. Holnap valahol kifogják, a falu népe összefut látására, mindenki megsajnálja — szegény! És magasan vetett ágyra, dagadó párnákra terítik menyasszonyi ruhájában, két éjszaka virrasztanak fölőtte, siratja, a ki csak látja.

Valami zörrent a mart burjánjában, egy pillanatra rá, undok varangyosbeka szökött fel belőle s egyenesen a halálraszánt asszony ölébe röpített.
— Jaj, istenem! — sikoltott megiszonyodva a boldogtalan s feledve gyászos szándékát, felpattant helyéről és futott futott... meg sem állt az anyja házáig.
A kapun szinte csak bedőlte. Azonban a szobába bemenni nem mert. Félt és szégyelte rettenetesen, a mi történt, hogy őt az ura elűzte. Leült hát a tornác alsó lépcsőjére. A könnyei megeredtek és eddig elfojtott bánata kitört kebléből. Lassanként szakadt fel a fájdalom, miközben az ajka halkán pihegett.
Nem sok idő múlva, a hogy megérkezett, világosság gyűlt a szobában és kidugta fejét az ablakon özvegy Gaál Mihályné.
— Ki az? — kérdezte halkán.
A fiatal asszony szepegése zokogásba csapott át.
— Ki az? — ismételte erősebben.
— Én, édesanyám! — hangzott félnéken a válasz.
— Te vagy, Erzsi? — szolt döbbenten az özvegy.
— En, én!
Gaál Mihályné valami rongyot kapott magára s fejvesztetten rohant ki a tornácba. Lekuporodott leánya mellé, a ki féláljultan dől a karjai közé s fuldokolva suttogta:
— Édesanyám, édesanyám...
— Mi bajod, drága leányom?
— Istenem, istenem... — suttogta tovább szegény.
— Mi lett hát? Beszélj édes lelkem, beszélj! — instálta becézve.
— Meghalok.
— Dehogy halsz, fiam. Kelj fel s menjünk be.
Erzsi azonban nem mozdult. De özvegy

— Pedig nekem a nélkül asszony sem kell...
A nő szeme könybelábadt a durva sértésre.
— En nem kellek, Lajos? — kérdezte halkán.
— Te! — rivalt a másik kegyetlenül.

Erzsi torka elszorult, de a büszkesége elnyomta benne a sírást. Tompa hangon folytatta beszédét:
— Úgy? Hát te nem szerelemből vettél el, Lajos, hanem a vagyonomért? Hát csak hazudtad, nem igaz, hogy szeretsz... Jó, én elmegyek, ne félj, nem kötöm rád magamat — de felelsz az életemért.
— Isten áldjon meg, Lajos... engedj meg, ha nem voltam elég jó feleség...
A férfi néma maradt, az asszony vonakodva az ajtó felé ódalagott. Itt megállott, visszanezett az urára s ajka remegni kezdett, a mint tovább folytatta a szót:
— Elbocsátasz, Lajos? Egy igéd sincs hoztam? Ezt esküdted a templomban?
Hangja szepegni kezdett, szívét szörnyű keserűség facsarta össze, úgy érezte, mintha lábai alatt sülyedne a padló s valami gonosz szellem aláragatná a semmisségbe. Kezét rémulten tette a kilincsre, hogy megkapaszkodjék, nehogy lezuhanjon. Várta, ha hozzá sietne a férje és feltartaná, megölelné, aztán visszavezetne.

De a férfi nem mozdult.
Az ajtó nyílt s az ifjú asszonyt eltakarta az éj sötétsége. Néhány perc múlva a lépését sem lehetett hallani. Lassan megdőlte a hajlás felé, az úton meg-megpihent, mert a lába alig bírta. Egyszer le is ült a patak partján s nezegette a vizet, a mint habra habot túrt s örvényében a holdfény ide-oda himbálta ősszertört alakját és sápadt arczát. Gyermekes esze valami borzasztóra gondolt: érdemes-e neki már élni, ha az ura nem szereti? Előtte a mely viz... csak egy ugrás és egy szelid csobbanás, melyet meg sem hall senki... aztán mindennek vége. Holnap valahol kifogják, a falu népe összefut látására, mindenki megsajnálja — szegény! És magasan vetett ágyra, dagadó párnákra terítik menyasszonyi ruhájában, két éjszaka virrasztanak fölőtte, siratja, a ki csak látja.

Valami zörrent a mart burjánjában, egy pillanatra rá, undok varangyosbeka szökött fel belőle s egyenesen a halálraszánt asszony ölébe röpített.
— Jaj, istenem! — sikoltott megiszonyodva a boldogtalan s feledve gyászos szándékát, felpattant helyéről és futott futott... meg sem állt az anyja házáig.
A kapun szinte csak bedőlte. Azonban a szobába bemenni nem mert. Félt és szégyelte rettenetesen, a mi történt, hogy őt az ura elűzte. Leült hát a tornác alsó lépcsőjére. A könnyei megeredtek és eddig elfojtott bánata kitört kebléből. Lassanként szakadt fel a fájdalom, miközben az ajka halkán pihegett.
Nem sok idő múlva, a hogy megérkezett, világosság gyűlt a szobában és kidugta fejét az ablakon özvegy Gaál Mihályné.
— Ki az? — kérdezte halkán.
A fiatal asszony szepegése zokogásba csapott át.
— Ki az? — ismételte erősebben.
— Én, édesanyám! — hangzott félnéken a válasz.
— Te vagy, Erzsi? — szolt döbbenten az özvegy.
— En, én!
Gaál Mihályné valami rongyot kapott magára s fejvesztetten rohant ki a tornácba. Lekuporodott leánya mellé, a ki féláljultan dől a karjai közé s fuldokolva suttogta:
— Édesanyám, édesanyám...
— Mi bajod, drága leányom?
— Istenem, istenem... — suttogta tovább szegény.
— Mi lett hát? Beszélj édes lelkem, beszélj! — instálta becézve.
— Meghalok.
— Dehogy halsz, fiam. Kelj fel s menjünk be.
Erzsi azonban nem mozdult. De özvegy

— Pedig nekem a nélkül asszony sem kell...
A nő szeme könybelábadt a durva sértésre.
— En nem kellek, Lajos? — kérdezte halkán.
— Te! — rivalt a másik kegyetlenül.

Erzsi torka elszorult, de a büszkesége elnyomta benne a sírást. Tompa hangon folytatta beszédét:
— Úgy? Hát te nem szerelemből vettél el, Lajos, hanem a vagyonomért? Hát csak hazudtad, nem igaz, hogy szeretsz... Jó, én elmegyek, ne félj, nem kötöm rád magamat — de felelsz az életemért.
— Isten áldjon meg, Lajos... engedj meg, ha nem voltam elég jó feleség...
A férfi néma maradt, az asszony vonakodva az ajtó felé ódalagott. Itt megállott, visszanezett az urára s ajka remegni kezdett, a mint tovább folytatta a szót:
— Elbocsátasz, Lajos? Egy igéd sincs hoztam? Ezt esküdted a templomban?
Hangja szepegni kezdett, szívét szörnyű keserűség facsarta össze, úgy érezte, mintha lábai alatt sülyedne a padló s valami gonosz szellem aláragatná a semmisségbe. Kezét rémulten tette a kilincsre, hogy megkapaszkodjék, nehogy lezuhanjon. Várta, ha hozzá sietne a férje és feltartaná, megölelné, aztán visszavezetne.

De a férfi nem mozdult.
Az ajtó nyílt s az ifjú asszonyt eltakarta az éj sötétsége. Néhány perc múlva a lépését sem lehetett hallani. Lassan megdőlte a hajlás felé, az úton meg-megpihent, mert a lába alig bírta. Egyszer le is ült a patak partján s nezegette a vizet, a mint habra habot túrt s örvényében a holdfény ide-oda himbálta ősszertört alakját és sápadt arczát. Gyermekes esze valami borzasztóra gondolt: érdemes-e neki már élni, ha az ura nem szereti? Előtte a mely viz... csak egy ugrás és egy szelid csobbanás, melyet meg sem hall senki... aztán mindennek vége. Holnap valahol kifogják, a falu népe összefut látására, mindenki megsajnálja — szegény! És magasan vetett ágyra, dagadó párnákra terítik menyasszonyi ruhájában, két éjszaka virrasztanak fölőtte, siratja, a ki csak látja.

Valami zörrent a mart burjánjában, egy pillanatra rá, undok varangyosbeka szökött fel belőle s egyenesen a halálraszánt asszony ölébe röpített.
— Jaj, istenem! — sikoltott megiszonyodva a boldogtalan s feledve gyászos szándékát, felpattant helyéről és futott futott... meg sem állt az anyja házáig.
A kapun szinte csak bedőlte. Azonban a szobába bemenni nem mert. Félt és szégyelte rettenetesen, a mi történt, hogy őt az ura elűzte. Leült hát a tornác alsó lépcsőjére. A könnyei megeredtek és eddig elfojtott bánata kitört kebléből. Lassanként szakadt fel a fájdalom, miközben az ajka halkán pihegett.
Nem sok idő múlva, a hogy megérkezett, világosság gyűlt a szobában és kidugta fejét az ablakon özvegy Gaál Mihályné.
— Ki az? — kérdezte halkán.
A fiatal asszony szepegése zokogásba csapott át.
— Ki az? — ismételte erősebben.
— Én, édesanyám! — hangzott félnéken a válasz.
— Te vagy, Erzsi? — szolt döbbenten az özvegy.
— En, én!
Gaál Mihályné valami rongyot kapott magára s fejvesztetten rohant ki a tornácba. Lekuporodott leánya mellé, a ki féláljultan dől a karjai közé s fuldokolva suttogta:
— Édesanyám, édesanyám...
— Mi bajod, drága leányom?
— Istenem, istenem... — suttogta tovább szegény.
— Mi lett hát? Beszélj édes lelkem, beszélj! — instálta becézve.
— Meghalok.
— Dehogy halsz, fiam. Kelj fel s menjünk be.
Erzsi azonban nem mozdult. De özvegy

— Pedig nekem a nélkül asszony sem kell...
A nő szeme könybelábadt a durva sértésre.
— En nem kellek, Lajos? — kérdezte halkán.
— Te! — rivalt a másik kegyetlenül.

Erzsi torka elszorult, de a büszkesége elnyomta benne a sírást. Tompa hangon folytatta beszédét:
— Úgy? Hát te nem szerelemből vettél el, Lajos, hanem a vagyonomért? Hát csak hazudtad, nem igaz, hogy szeretsz... Jó, én elmegyek, ne félj, nem kötöm rád magamat — de felelsz az életemért.
— Isten áldjon meg, Lajos... engedj meg, ha nem voltam elég jó feleség...
A férfi néma maradt, az asszony vonakodva az ajtó felé ódalagott. Itt megállott, visszanezett az urára s ajka remegni kezdett, a mint tovább folytatta a szót:
— Elbocsátasz, Lajos? Egy igéd sincs hoztam? Ezt esküdted a templomban?
Hangja szepegni kezdett, szívét szörnyű keserűség facsarta össze, úgy érezte, mintha lábai alatt sülyedne a padló s valami gonosz szellem aláragatná a semmisségbe. Kezét rémulten tette a kilincsre, hogy megkapaszkodjék, nehogy lezuhanjon. Várta, ha hozzá sietne a férje és feltartaná, megölelné, aztán visszavezetne.

De a férfi nem mozdult.
Az ajtó nyílt s az ifjú asszonyt eltakarta az éj sötétsége. Néhány perc múlva a lépését sem lehetett hallani. Lassan megdőlte a hajlás felé, az úton meg-megpihent, mert a lába alig bírta. Egyszer le is ült a patak partján s nezegette a vizet, a mint habra habot túrt s örvényében a holdfény ide-oda himbálta ősszertört alakját és sápadt arczát. Gyermekes esze valami borzasztóra gondolt: érdemes-e neki már élni, ha az ura nem szereti? Előtte a mely viz... csak egy ugrás és egy szelid csobbanás, melyet meg sem hall senki... aztán mindennek vége. Holnap valahol kifogják, a falu népe összefut látására, mindenki megsajnálja — szegény! És magasan vetett ágyra, dagadó párnákra terítik menyasszonyi ruhájában, két éjszaka virrasztanak fölőtte, siratja, a ki csak látja.

Valami zörrent a mart burjánjában, egy pillanatra rá, undok varangyosbeka szökött fel belőle s egyenesen a halálraszánt asszony ölébe röpített.
— Jaj, istenem! — sikoltott megiszonyodva a boldogtalan s feledve gyászos szándékát, felpattant helyéről és futott futott... meg sem állt az anyja házáig.
A kapun szinte csak bedőlte. Azonban a szobába bemenni nem mert. Félt és szégyelte rettenetesen, a mi történt, hogy őt az ura elűzte. Leült hát a tornác alsó lépcsőjére. A könnyei megeredtek és eddig elfojtott bánata kitört kebléből. Lassanként szakadt fel a fájdalom, miközben az ajka halkán pihegett.
Nem sok idő múlva, a hogy megérkezett, világosság gyűlt a szobában és kidugta fejét az ablakon özvegy Gaál Mihályné.
— Ki az? — kérdezte halkán.
A fiatal asszony szepegése zokogásba csapott át.
— Ki az? — ismételte erősebben.
— Én, édesanyám! — hangzott félnéken a válasz.
— Te vagy, Erzsi? — szolt döbbenten az özvegy.
— En, én!
Gaál Mihályné valami rongyot kapott magára s fejvesztetten rohant ki a tornácba. Lekuporodott leánya mellé, a ki féláljultan dől a karjai közé s fuldokolva suttogta:
— Édesanyám, édesanyám...
— Mi bajod, drága leányom?
— Istenem, istenem... — suttogta tovább szegény.
— Mi lett hát? Beszélj édes lelkem, beszélj! — instálta becézve.
— Meghalok.
— Dehogy halsz, fiam. Kelj fel s menjünk be.
Erzsi azonban nem mozdult. De özvegy

Gaálné sem könyörgött tovább, hanem derékon ölelte s erőszakkal felezipelte a lépcsőn, be a szobába. Ott lefeketete. Vizet adott neki s abból néhány korty szüntette sírását.
— No, most beszélj, fiam, mi történt veled? — nógatta újlag.
— Szégyellem, édesanyám.
— Semmit se szégyelj. A gyermeknek nem lehet szégyene az anyja előtt. Annyit már látok, hogy nagy baj van. Tán az urad tett valamit?

— Ó.
— Oh, a szemtelen! Hát ilyenre mert vemedni! Csak nem a jószág miatt?
— Amiatt. Azt mondta, hogy a nélkül én sem kellek.
— Megvert?
— Nem, csak azt mondta: jószág nélkül asszony sem kell.
— Elkérgetett?
— Nem küldött, de nem is marasztott. És én eljöttem.
— Nem is mész többé vissza! Nem jó faj, mondtam neked, de nem engedelmeskédél. Most érzed a kárát.
— Hát ki tudta azt, édesanyám, mikor olyan szépen beszélt, úgy esküdte, hogy csak engem szeret?...
— Szerette a vagyonedat!
— Máig nem volt semmi közöttünk, még szóváltás sem. Igaz elé-eléhoztá, hogy kérjem el a pap-utczai bennvalót.
— Hunczfut a mája, fiam. Éhes a más vagyónára és akármít megteszen, hogy megkaparintsa. Bizony, rosszul jártam volna, ha odaadom.
— Ki tudja, édesanyám?
— Még védelmezted?
— Nem...
— Aludjál! Felejtél el mindent, nem érdemes arra az emberre rá se gondolni.
— Jó éjszakát, édesanyám.
— Aludjál jól, anygom!

Több szó nem esett. A két nő úgy tett, mintha elaludt volna, pedig a szemét sem hunyta le egyik is. Az anyja azon törte fejét, hogy választhassa el a leányát érdemetlen hitestársától; a fiatal asszony szintelen imádkozott, hogy az Úristen vezérelje vissza hozzá az ő egyetlen urát, mert ha vétkezett is ellene, azért nem rossz ember és csak őt szereti, senki mászt ezen a világon.

Több szó nem esett. A két nő úgy tett, mintha elaludt volna, pedig a szemét sem hunyta le egyik is. Az anyja azon törte fejét, hogy választhassa el a leányát érdemetlen hitestársától; a fiatal asszony szintelen imádkozott, hogy az Úristen vezérelje vissza hozzá az ő egyetlen urát, mert ha vétkezett is ellene, azért nem rossz ember és csak őt szereti, senki mászt ezen a világon.

Több szó nem esett. A két nő úgy tett, mintha elaludt volna, pedig a szemét sem hunyta le egyik is. Az anyja azon törte fejét, hogy választhassa el a leányát érdemetlen hitestársától; a fiatal asszony szintelen imádkozott, hogy az Úristen vezérelje vissza hozzá az ő egyetlen urát, mert ha vétkezett is ellene, azért nem rossz ember és csak őt szereti, senki mászt ezen a világon.

Több szó nem esett. A két nő úgy tett, mintha elaludt volna, pedig a szemét sem hunyta le egyik is. Az anyja azon törte fejét, hogy választhassa el a leányát érdemetlen hitestársától; a fiatal asszony szintelen imádkozott, hogy az Úristen vezérelje vissza hozzá az ő egyetlen urát, mert ha vétkezett is ellene, azért nem rossz ember és csak őt szereti, senki mászt ezen a világon.

Több szó nem esett. A két nő úgy tett, mintha elaludt volna, pedig a szemét sem hunyta le egyik is. Az anyja azon törte fejét, hogy választhassa el a leányát érdemetlen hitestársától; a fiatal asszony szintelen imádkozott, hogy az Úristen vezérelje vissza hozzá az ő egyetlen urát, mert ha vétkezett is ellene, azért nem rossz ember és csak őt szereti, senki mászt ezen a világon.

LYRA.

I.

Terjeng az alkonyi ború,
Sugár tűz át a könnyű függönyön —
Fáradt vagyok és szomorú.

A cézitalan, mindennapi robot
Úgy kimerített ma, akárcsak tegnapi,
De már nem lázongok, nem zokogok.

Oh, hogy unom e régi képeket,
A zongorát, a mindig lecsokkottat...
Tudtam egykor rajt' sok vig éneket.

A falon száradt babérkoszorú...
Már felé kúszik, homályba takarja
Ez a terjengő alkonyi ború.

Nincs senki, a ki szóljon hozzám,
Magam vagyok, oly igen egyedül
Néhány dal kísér, néhány emlék-foszlány.

És hirtelen, szomorún, önfelédten,
Egy asszony mosolyára gondolok.

Oh, hogy szerettem!

II.

Haldokló szirmokra irtam
Az én szívem történetét,
A szél fölkapta és vitte,
Ragadta szerteszét.

A szirmok lehulltak, oda borultak
A lábai elébe,
Fehér cipőcskéd rájuk tapodott...
S nem vetted észre!

Alig pitymallott, talpon voltak mindketten. Erzsi kiment a nyárikonyhába, özvegy Gaálné benn rakosgatott a házban. Még rendbe sem szedte jóformán az ágyakat, idősebb Gaál Lajosné nyitott rá. Kőszönt illedelmesen, de a házasszony, bizony, csak immel-ámmal fogadta. Nem volt szép, de nem tehetett róla, úgy teli volt haraggal a szíve.
— Gaál Mihályné, ne vételek számmal — kezdette szeliden a vendég — azért jöttem, nem tud-e valamit a fiatalokról?
— Még én tudjak? — pattant fel az özvegy, az indulattól forrva.
— Csak azért — folytatta — mert sem a fiamat, sem a menyemet nem találom.
— Erzsi itthon van, éjjel üzte haza az ura, mint a rosz kutját.
— Hála Istennek!
— Mit, hála Istennek? Hogy hazahajtották? — tekintett élesen anyatársra szemébe.
De a másik engesztelő hangon felelt:
— Nem, lelkem, a világért sem — csak hogy megvan! A fiam majd elékerül, az férfit, inkább tud vigyázni magára. Mekkora háborúság, mekkora gyalázat, teremtom!...
— Mekkora nekünk!
— Megbékélnek s elműlik.
— Elműlik, mert elműlik minden, de meg nem békélnek. Én akaratomból soha, Gaál Lajosné! A kinek a leányom csak belső jószág-gal kell, annak ne keljen, annak a házánál egy perczig sem hagyom. Itt, nálam megél, nem szorul másra.

Hát én nem tudom, lelkem... Én hibás nem vagyok — tért ki maga-megadólólag Gaál Lajosné a további per elől. — Megbocsásson, ha búsítottam, — búcsúzott és sietve távozott. Özvegy Gaál Mihályné házában eszentül csak tengődött az élet. Nem volt kedve senkinek, alig beszéltek egymással a lakók, ilyenkor is csak egy-két szót, igent és nemet, a mit muszáj volt. Egy hét telt ebben a sorvasztó állapotban, mely idő alatt a fiatal asszony olyan lett, mint az árnyék. Járt-kelt, nem lelta a helyét sehol; nem evett, nem ivott, hiába kínálta az anyja.

A hetedik nap, este, mikor nyolczat ütött az óra, Erzsi felkelt s a nélkül, hogy mondaná hová, kiment az ajtón és csak egy óra múlva tért vissza. Arczán az élet tüze piroslott, szemében mosoly ragyogott, tartása szilárdra vált, mozdulatain élelenség ömlött el.

A hetedik nap, este, mikor nyolczat ütött az óra, Erzsi felkelt s a nélkül, hogy mondaná hová, kiment az ajtón és csak egy óra múlva tért vissza. Arczán az élet tüze piroslott, szemében mosoly ragyogott, tartása szilárdra vált, mozdulatain élelenség ömlött el.

A hetedik nap, este, mikor nyolczat ütött az óra, Erzsi felkelt s a nélkül, hogy mondaná hová, kiment az ajtón és csak egy óra múlva tért vissza. Arczán az élet tüze piroslott, szemében mosoly ragyogott, tartása szilárdra vált, mozdulatain élelenség ömlött el.

A hetedik nap, este, mikor nyolczat ütött az óra, Erzsi felkelt s a nélkül, hogy mondaná hová, kiment az ajtón és csak egy óra múlva tért vissza. Arczán az élet tüze piroslott, szemében mosoly ragyogott, tartása szilárdra vált, mozdulatain élelenség ömlött el.

A hetedik nap, este, mikor nyolczat ütött az óra, Erzsi felkelt s a nélkül, hogy mondaná hová, kiment az ajtón és csak egy óra múlva tért vissza. Arczán az élet tüze piroslott, szemében mosoly ragyogott, tartása szilárdra vált, mozdulatain élelenség ömlött el.

A hetedik nap, este, mikor nyolczat ütött az óra, Erzsi felkelt s a nélkül, hogy mondaná hová, kiment az ajtón és csak egy óra múlva tért vissza. Arczán az élet tüze piroslott, szemében mosoly ragyogott, tartása szilárdra vált, mozdulatain élelenség ömlött el.

A hetedik nap, este, mikor nyolczat ütött az óra, Erzsi felkelt s a nélkül, hogy mondaná hová, kiment az ajtón és csak egy óra múlva tért vissza. Arczán az élet tüze piroslott, szemében mosoly ragyogott, tartása szilárdra vált, mozdulatain élelenség ömlött el.

A hetedik nap, este, mikor nyolczat ütött az óra, Erzsi felkelt s a nélkül, hogy mondaná hová, kiment az ajtón és csak egy óra múlva tért vissza. Arczán az élet tüze piroslott, szemében mosoly ragyogott, tartása szilárdra vált, mozdulatain élelenség ömlött el.

A hetedik nap, este, mikor nyolcz

BOOTH TÁBORNOK, AZ ÜDV HADSEREGÉNEK ALAPÍTÓJA.

ALVÓ LELKEK ÉBRESZTŐJE.

— Booth tábornok. —

A földön is van pokol, s Booth William, az üdv hadseregének tábornoka, kit most sirattak el, a kárhozát e helyének fölfedező utazója s egyik győzelmeiket arató ellensége volt. Alá szállt a világ város nyomortanyáiba, hol legbujábbban tenyészik a bűn, s e pokol tornáczában hajszolta fel a lelkeket, a kiket megmenthessen. Booth William korának egyik legnagyobb emberbarátja volt. Hogy csatáit némelykor komikusnak tetsző külsőségek között, vásári eszközökkel, sip- és dobszóval vívta meg az emberi haladás nagy ellenségével, melyet *ördög*-nek nevezett, az nem von le érdeméből semmit. A középkor szerzetesei is ostorukat pattogtatva csodították a piacra a népet, melyet az üdvösség útjára akartak vezérelni.

Booth egyszerű sorból származott. Csak a szegény érthette meg úgy, mint ő, a szegényt. Nottinghamban, a közép-angliai gyárvárosban született, hol apja kisszerű építész volt. Tizenhárom éves korában már megfogták lelkét a proletárság első nagy agitátorainak, a chartistáknak tanai; egy év múlva leveti magáról az anglikán államvallás békeit s a methodista prédikátorok társa, majd legjobbjá lett. Aztán ifjú korral, prédikátortársainak féltékenységétől kizetve, feleségével és négy kis gyermekével a mindennapi kenyérért való küzdelem keserű harcába keveredve, Londonba, annak is legnyomorultabb s bűnökkel legjobban terhelt Eastendjébe került, ott leli meg aztán jövendő hivatásának színhelyét. S e városrészt egyik legpiszkosabb utcájában egyszer csak kiállt egy szegényes bérkasznárnyának feljáró lépcsőjére egy villogó szemű ifjú ember és élénk taglejtések közben prédikálni kezdett. Szavaiban nem volt semmi kezettség, semmi fenyegetőzés a pokol gyötrelmeivel, hanem volt bennük érzés, mely meglelte útját az egyszerű nép lelkéhez. Volt bennük megrendítő igazság, s hozzá jó adag nyers humor, mindenképen illő azoknak lelki világához, a kikhez intézte voltak. Az Eastend apostola körül nőttön-nőtt a hallgatók tömege s az emberek érdeklődve, nyugodtan hallgatták igéit. De midőn a próféta befejezésül valami ismert utcai dal melódiájára alkalmazott egyházi éneke gyűjtött, s imád-

ságra, vezeklésre buzdította hallgatóit, a eső-cselek abban a hitben, hogy boldoggá tartották, felzúdult ellene s közpört bocsátott prédikátorára.

Booth nem törődött ezzel. Úgy látszik, készült erre a hatásra. Ha megdöbálták is, másnap újra megjelent s folytatta munkáját ott, a hol tegnap abban hagyta. Ilyenképen lassan-lassan maga köré gyűjtötte a híveknek egy állandó csoportját, mely a szegényebb legszegényebbek sorából került elő, s midőn egy napon összeroppan a feje fölött a mennyezeteszerű alkotmány, melyet egy régi temetőben állított fel, vasárnapi prédikációinak színterét egy külvárosi táncsterembe helyezte át. Hétköznapi gyülekezeteit ennél is nyomorultabb helyen, egy csűrben tartotta, majd hívei számának gyarapodásával egy istállót is bérelt hozzá, s ott prédikált törhetetlenül mindaddig, míg az utca gyermekei kövel, sárral, tüzbakkal dobálódzva, ki nem űzték onnan is. De az üdv hadseregének tanai ekkor már oly mély gyökeret vertek, hogy Booth többé nem kételkedhetett sikerében. Nagy, katonásan szervezett hadsereg hallgatott vezényszavára.

Az igazi nagy sikerek kora huszonkét évvel ezelőtt kezdődött a tábornok számára. Akkor tért vissza Stanley a fekete világrészből s adta ki a *legsötétebb Afrikáról* szóló könyvét. Egész London arról beszélt. Booth ebbe a közhangulatba kapaszkodott belé. Ő is kezébe vette a tollat s megírta Stanley könyvének párját: *In the darkest England and the way out.* (A legsötétebb Angliában s az út, mely kivezet sötétségéből.) Stanley a Kongo áthatolhatatlan, mocsaras, végtelen őserdejét írta le, mely oly nagy, mint egész Angolország, s melyben a meztelen törpék elfajzott, emberi mivoltából kivetkezett népe tanyáz. Ezzel a rengeteggel hasonlította össze Booth tábornok Angolország-nak szociális szempontból ingoványos területét, melyben a törpéknek emberiség tekintetében ép oly elnyomorodott, törpe fajzata él, mint a Kongo pigmeusai. «A legsötétebb Anglia csak úgy, mint a legsötétebb Afrika, malária-szaga áraszt. Slumjeink (a nyomor és büntanyák zengő utcái ezek) rothadó, bűzös lehellete ép oly mérges, mint az afrikai mocsarak kigőzölése, a láz majdnem ép oly kiirthatatlan ott, mint az Egyenlítő körül.» Booth ezt a vadont három övre osztotta, mely egy középpont s egymás körül terül el. Középen van a bűn világa, a belső gyűri a vétkek birodalma, aztán az éhenvezéssel küzdő, de még tisztas szegénység következik. Booth e három öv népességét három milliónyira becsülte.

Angliának «elmerülő tizede» ez. A ki az ingovány szélén, a szegénységben él, abban a vesztélyben forog, hogy mindig beljebb s mélyebbre kerül, egészen a bűnig. Mind a három zónát az alkohol leve itatja át, mert «a gin az a Lethé, mely egyedül kihalózik a szegénynek.» S lehet-e esodálkozni azon, hogy a nő ily környezetben a bűn karjaiba dől?

Booth nekigyürkőzött, hogy kiszáritsa ezt a mocsarat s jobb földi létre ébressze fel a benne alvó lelkeket. Bizonyítékokat sorolt fel arra nézve, hogy a nyomortanyák népe mily bizalommal viseltetik az üdv hadserege iránt. Könyve lángoló szózat volt a vagyonos osztályhoz, mely reámutatva az emberi lét sötét oldalaira, reámutatott a segítség eszközeire is. Alapítsunk munkástelepeket, — mondotta — hasítsunk ki apró birtokokat s adjunk helyet bennök s rajtuk a szegényeknek, a züllötteknek, a nyomorultaknak! Booth tábornok negyvenöt millió koronát követelt emberbaráti eszméjének megvalósítására. Nem kapta meg ezt a roppant összeget, de a nagy angol nemzet mégis milliókat adott össze néhány hét alatt s az üdv hadserege nagy arányban fejleszthette ki emberbaráti intézményeit. S az üdv hadseregének most, hogy a tábornok meghalt, 8768 «hadteste» és «hadkiegészítő kerülete», 21,390 tisztje és altisztje van, a mely három vagy több millió katonáját vezényli a világ ötvenhat országában, a világ harmincz nyelvén.

Booth tábornok művének sikerében döntő része volt Booth feleségének, kit az üdv hadseregének anyjaként szoktak emlegetni. Boothné, ki a halálban rég megelőzte férjét, maga is nagy volt a szónoklatban s az ő nagy hatásának lehetett tulajdonítani, hogy az asszony az üdv hadseregében kezdettől fogva egyenlő jogú volt a férfival. Az üdv hadseregének tisztjei és hivatalnokai közt negyven százalék a nő, s a hadsereg lelki életében a társadalmi rend sarkköve a házasság. Ez nemesítette meg Booth tábornok törekvéseit s ez tette hathatósá harcát a nyomorúságszűlő bűnök ellen, melyeket, a reá figyelők lelki fogékonyságához alkalmazva, rövid szóval és kifejezően *ördög*-nek nevezett. S a prófétaszakállú aggot tisztelték kicsinyek és nagyok, London város dispolgárai közé választotta, az angol anyakirálynő halálós ágyán is felkereste részvételével és nagyrabecsülésével, s a német császár a tisztelet és elismerés koszorúját küldötte koporsójára.

AZ ÜDV HADSEREGÉNEK GYŰLÉSTERME LONDONBAN, A HOL BOOTH TÁBORNOK RAVATALÁT FELÁLLÍTTÁK.

BOOTH TÁBORNOK HALÁLÁHOZ.

A KECSKEMÉTI MŰVÉSZTELEP.

Vajjon hol is kezdjem a dolgot és mit is írjak erről a telepről, honnét oly sok színes emléket hoz magával az irigykedve hazatérő látogató? Azzal töltsöm-e meg cikkemet, a mivel a kórházak ismertetése szokott kezdődni: épült Kecskemét város áldozatkészességéből 1911-ben ennyi és ennyi területen és így tovább? De akkor hol maradna az a tömredék csillogó képeket. Hevenyészett kiállításukon csupa közvetlen, őszinte természetmegérzés, csupa derült, villogó szín, csupa öröm és egészség. Meglátták a virágok színpompáját, megismerték az akáczombok struktúráját, fellelkesedtek a kékellő lombok árnyékának és az égő színű virágok színakkordjain. S ha a forró nyári nap lustasága elfeledtette is a fiatalok nevét, annak emléke megmaradt, hogy üdén, ha néha kissé tapasztalatlanul is, tudnak megfesteni sok veszedelmes dolgot, mit iskolájukban még nem szabad.

Ezerféle zöldben tarkálló akácok, hamvas ezüstű fenyők, szüsziesen tartózkodó zöldjűben előkelő platánok, reszkető nyírfalombok, szürkés olajfák, égővörös, haragos sárga vagy százféle violaszinben tündöklő virágok, évtizedes thuják között áll tarka tetejű házakra tűz le itt a perzselő alföldi nap, mely bőségesen ontja sugarát a végtelen égbolt mélyszínű kékjéről. A vakítóan fénylő homokföveny utakra kékellő árnyékok borulnak, sötétlő lombok mögül narancssárga házfal kandikál elő, csupa töretlen agyogó, tündöklő szín, valóságos paraszthímzés. A természet erre a képre a maga festékes tubusaiból keveretlenül vakító erejükben rakta fel a maga színeit; nem a megszokott alföldi nagyszerű egyhangúság ez, hanem valóságos Szinyei-utánzat. Annak, a ki itt éli művészetét, nem kell messzire czipelnie festőkészességét, csak kiül a kertbe s bármerre fordul, máris festhet. Sötétlő akáczombok vakítva világitó házfalakra borulnak, előtűnik vakító vörös virágok, felettük ultramarinkék az ég és máris készen van a kép.

Kényelmes villák vastag, hűvös falakkal, meghiit nagy ablakmélyedésekkel, honnét a parkra vagy a messze távlatú rónára látni, melynek széle itt-ott gyárkéményekkel, templomtornyokkal van megtűzdelve, közelébb elszórt tanyák komoly topolyfák sudár koronáival. Mélységes csend, melyet dübörögve űz el néha egy-egy pillanatra a prűszkölő vonat, mely maga sem tudja, hogy mit keres erre felé, forró alföldi szél, mely remek tiszta levegőjével simogatja a szegény városi embert.

A városban meg girbe-gurba utcák, tarkára

meszelt házak, színes ruhákban lebzselő, futkosó asszonyok, heverésző gyerekhad, őspiszokfede cigányegyed, por, vásári élet, csupa festeni való. Igen, itt lehet dolgozni, itt van mit festeni. Valamelyik pesti festőmesteriskolából egy esomó gyerekpiktör leszábadult nyaralni a telepre. Öröm megnézni pár nap óta összefestett spórolós papandekliről lemosolygó képeket. Hevenyészett kiállításukon csupa közvetlen, őszinte természetmegérzés, csupa derült, villogó szín, csupa öröm és egészség. Meglátták a virágok színpompáját, megismerték az akáczombok struktúráját, fellelkesedtek a kékellő lombok árnyékának és az égő színű virágok színakkordjain. S ha a forró nyári nap lustasága elfeledtette is a fiatalok nevét, annak emléke megmaradt, hogy üdén, ha néha kissé tapasztalatlanul is, tudnak megfesteni sok veszedelmes dolgot, mit iskolájukban még nem szabad.

Egy házzal odébb Falus Elek lakik, a telep lelkes szószólója és managerje. A modern magyar ornamentika első mesterét lakásának berendezése is elárulja, legtöbb látogatója alighanem megirigyli minden apró részletre kiterjedő páratlan izléseért. Lelkesülten beszél telepük jövőjéről. Már most is, pedig alig egy-két hete, hogy valamennyire rendbe jöttek, meglátszik a kolónia tagjain az itteni élet munkára buzdító hatása, a környezet színpompás életének közvetlen megfigyelése, de a maga munkáiból nem igen mutogat, csak nagy nehezen egyet-mást, hanem körülra visz a többiekhez.

Grünwald Béla műtermében nagy meglepetések. A műcsarnok jubiláris tárlatán látott erőteljes vonalfelhasználása most már izzó színeket önt, keserves küzdelemmel legyűrte a konstruktív formát s hozzájuk adja már a színek lyráját is. Nem lett hűtelen a tájképfestéshez sem, nagy figurális alkotása mellett visszakalandozik hozzá néha, az októberi műcsarnoki tárlaton meglepetésszerűen fognak hatni nagy színellentétekből felépített nyugodt tájképei. Itt festette a telep mindent, a valóság hű megfigyelése elválaszthatatlanul forr

rajtuk össze festőjük erős átteremtő erejével. Olgyay Ferenc műtermében is sok az őszre tervezett munka. A ki csak a régi Olgyayra emlékszik, annak újság lesz, hogy mennyire üdőbbek lettek színei. A régi Olgyay színkálaja haragos volt, volt valami németes ize, nem volt mentes néha színpiados póse-októl sem, ma pedig egy vidám lelkű, kiforrott látású, a megfigyelés egyszerű finomságaival ható, nyugodt, befejezett művész.

Pólya Tibor még a válaszüton áll. Egy-részről erőteljes természetmegfigyelő, az impressziók ügyes felfogója, másrészt egészen sajátos vizuális erővel stilizáló. Hermann Lipót is itt dolgozik, a magyar rónaságon elképzelhetetlennek látszó művészetébe belelőpja magát lassanként a környezet. Fel-fel-tűnik képein az akácfa, egy-egy naptól perzsel az aszú mező. Meglátszik még néha színein a rajzoló festése, a ki inkább kifest, mint megfest, de legtöbbjük sokkal életteljesebb ma, mint azelőtt volt. Faragóra is jó hatással volt a kiköltözökés. Merev plakátstílusából jutott el a festéshez, a mi sokáig még is látszott képein. Ma már felejtí a stilizált vonalat, a felületek merev színeit és nagy kedvvel festi a kecskeméti színtarka és mégis egy színakkordba összecsendülő világot. Ime, lassanként ereszkednek már a talajba a gyökerek, melyek a művészt a maga földjéhez kötik és faji jellemet adnak művészetének.

A kecskeméti telep tagjai azt akarják, hogy ebből az elnevezésből is fogalom váljék. Közben a kolóniával határos népkert tarkabarka lampionokkal ékes platánjai alatt járunk s aztán a szentistvánnapi sokadalom száz-ezernyi színfoltja, oszlo, majd őszereződő mozgásai között a vasut felé döcögött a vidéki konflis, Falus Elek lelkesen magyarázza, hogy mit is akarnak művészetükkel: vidámak akarnak lenni, örülni az életnek, egészségnek, színekben dűskálók és a mit nem igen hall az ember művészek szájából, ezeknek a tulajdonságuknak révén elsősorban magyarok is.

Farkas Zoltán.

A KECSKEMÉTI MŰVÉSZTELEPRŐL. — FESTÉS A SZABADBAN.

Jetty Gyula festette.

GRÜNWARD BÉLA MŰTERMÉBEN.

A MŰKÉPE.

OLGYAY FERENCZ MŰTERMÉBEN.

CSIKÁSZ IMRE SZOBORÁSZ MŰTERMÉBEN.

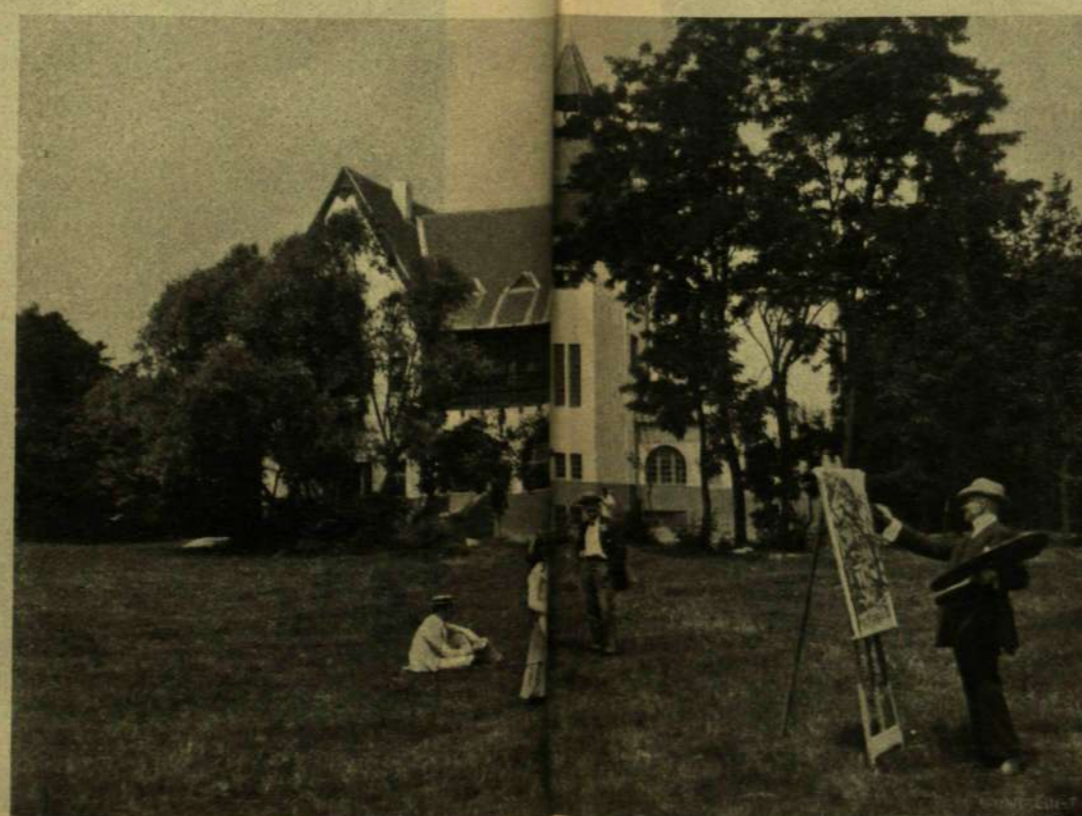
A MŰKERT. (Állványa előtt.)

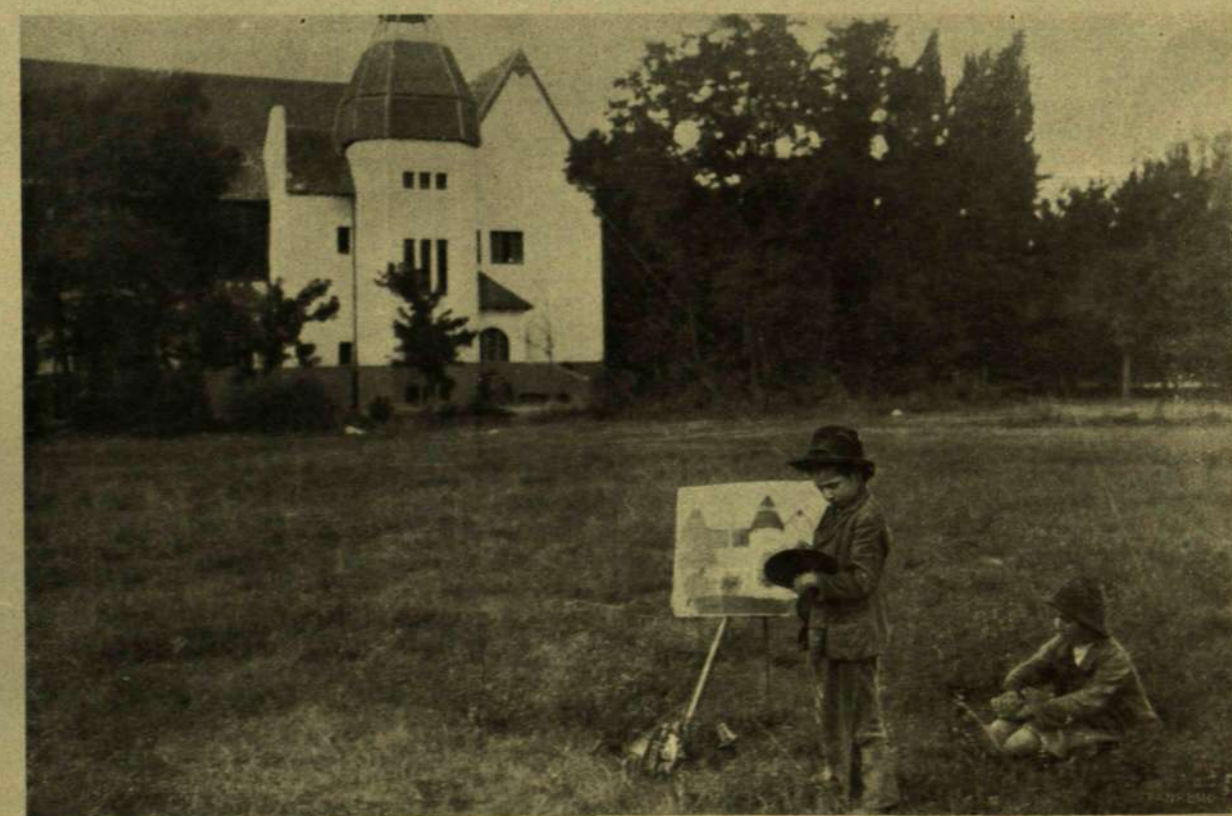
MŰVÉSZNÖVENDÉKEK MUNKÁBAN.

HERMANN LIPÓT MŰTERMÉBEN.

A MŰZ.

A LEGIFJABB TANITVÁNY.

AZ ALBÁNOK.

Törökország számos nemzetiségével van furcsa viszonyban, de legkülönösebb mégis az albánok helyzete. Ott ugyanis, a belső hegyekben, a hol kompakt tömegben, más nemzetiséggel nem keverve él az albánság, egyszerűen nincs is török közigazgatás. Skutariától például néhány puskalövésnyire véget ér az adminisztratív határ, úgyszintén Pruzren alatt is. Ott már nincs sem polgári, sem katonai hatóság, még csak török őrházak sem. A belső vidéken már a bajraktárok, az albán törzsfőnökök az urak, a kik saját szokásaik, törvényeik szerint igazgatják a népet. Semminéven nevezendő hivatalos összeköttetésük nincsen a török hatóságokkal. Az egyes törzsek képviselve vannak ugyan Skutari-ban a bulukbasik által, de ez is csak dekorum, s a legtöbb buluk basi nem is látta soha életében azt a földet, a melynek törzset képviseli. A minthogy a török kajmakamóknak is kiosztják papiroson a belső albán területeket, de ezek még a székhelyüket is más, barátságosabb vidéken tartják. Hogy a törzsek miképpen értelmezik a török fenhatóságot, annak jellemzésül csak egy példát hozok fel. Az utolsó török-montenegrói háborúban belső Albánia területén át kellett elvonulniok a török hadtesteknek Montenegró határához. Az első hadtest parancsnoka ismerte az albán viszonyokat és az albán felfogást, engedélyt kért tehát a határ mentén tanyázó törzstől az átvonulásra. Mehetett is szabadon. A másik hadtestparancsnok azonban túltette magát az albán etiketen. De pórul is járt. A néhány ezer főből álló törzs visszaverte. Pedig albán érdekekért is verekedtek akkor a törökök, miután Nikita Albánia rovására akart terjeszkedni.

Ennek a patriarkális államjogi felfogásnak akartak az ifjú-törökök véget vetni, a mikor proklamálták a modern Törökországot. Rendszeres katonáskodásra, adófizetésre, az állami törvények respektálására akarták szorítani az albánokat; elszedték fegyvereiket, V. Mohamed szultán pedig két évvel ezelőtt, rigómezei látogatása alkalmával megváltotta a vérbosszút. Kétségtelenül hibáztak abban, hogy gyors tempóban akarták keresztülvinni a radikális reformokat. Nem fontolták meg, hogy egy teljes kulturátlanságban, vad szokások között élő népet máról-holnapra átalakítani nem lehet.

Ismail Kemal, Vlorá Ekrem bei, Dervis

Ismail Kemal bej, az albán fölkelés egyik vezetője.

Hima, Mjeda és más albán vezérek politikai és kulturális akciója má már számot tevő s méltánylásra is érdemes, mert végre is azt célozza, hogy ennek az érdekes, szívós, jeles tulajdonságokkal ékeskedő fajnak, a mely a baszkok mellett Európának legrégebbi népe, megőrizze faji jellegét, nyelvét s a kultúra mezején is gyümölcsösöztesse nagy tehetségeit. Kivezesse a barbár életmódból a civilizáció áldásaiba. Kettős irányzattal kellett tehát a török politikának az albánokkal szemben megküzdeni, előre látható volt, hogy az albánok erejével és elszántságával nem tud megbirkózni.

Tulajdonképpen érdeke is Törökországnak a megegyezés. Európai Törökország területeivel szemben annyiféle aspiráció nyilvánul meg, hogy feltétlenül szüksége van az albánság feszítő erejére. Törökországnak legnagyobb és legveszedelmesebb ellenfele mégis csak a szláv s az albánok földje-ék gyanánt hatol a szláv területek közé. Ha faji jellegét védeni akarja az albánság, neki is a szlávokkal kell megküzdenie. S ezt ezzel az évszázados ellenfelükkel következetesen s nagy eredménnyel cselekszik is. Ó-Szerbiának, a szerb császárság

egykori középpontjának nem egy területe van már, a hol alig találni hirmondónak szerbet. Az albánságnak óriási magába olvasztó ereje elnyelte őket s a nyelvi és faji határokat egyre nagyobb erővel tolják északra, a szerb királyság határa felé. A szlávok ellen való védekezés tehát ipso facto egymás mellett találja a törökséget és az albánságot. Érzik ezt az albánok is s azért nem irányul az ő törekvésük szeparatizmusra s hangoztatják még a legszenvélyesebb politikusaik is az ottomán birodalomhoz való tartozandóság szükségességét. Az albánok, sajátos felfogásaiktól eltekintve, a legragaszkodóbb nemzetisége a török államnak, a mit egyébként biztosít a mohamedán vallás is, a mely Albánia túlnyomó népességének is vallása. E sorok írója ismeri az albán viszonyokat, bejárta több ízben az albán földet, érintkezik albán vezetőkkel, de soha olyan felfogásra nem talált, a melyből csak távolról is szeparatiztikus törekvéseket lehetne kiolvasni. *Ismail Kemal* bej mondotta egyszer e sorok írójának:

— Mi nekünk pusztulásunk lenne a Törökországtól való elszakadás, mert a környező s ellenséges indulatú nemzetiségek és hatalmi törekvések elnyelnének bennünket. Egygunkra hagyatva, nem tudnánk védekezni.

Ferde fogalmak élnek különben is az albán autonómikus törekvésekről, a melyeknek csak olyanok adhatnak hitelt, a kik merőben tájékozatlanok az albán viszonyokat illetőleg. Egységes közigazgatási területről van mindössze szó, de nem egységes autonómiáról. Ez utóbbi a mai viszonyok mellett maga az albánság miatt keresztülvihetetlen, mert a hány a törzs Albániában, annyi önálló köztársaság van ott egyúttal. S a ki járt belső Albániában, az a legjobban tudja, hogy az egyes törzsek közötti határvonalat eltörölni, legyőzhetetlen nehézségekbe ütközik.

Az albán nyelv, az albán szokások, az albán faj védelmét sürgetik ők, a kultura eszközeit követelik s a méltányosság alkalmazását kívánják. Ezért szállottak immár negyedízben fegyverbe, az alkotmány kivívása óta, s Európa teljes joggal nézi feszült várakozással a fejleményeket, mert a keleti kérdés arenájába máról-holnapra, imponáló erővel lépett be egy új faj nem kisebb célzattal, mint hogy eldöntse a keleti problémát, a mint ezt a diplomácia is megérezte.

Sz—gh. D

PÉTER ÉS VENDI.

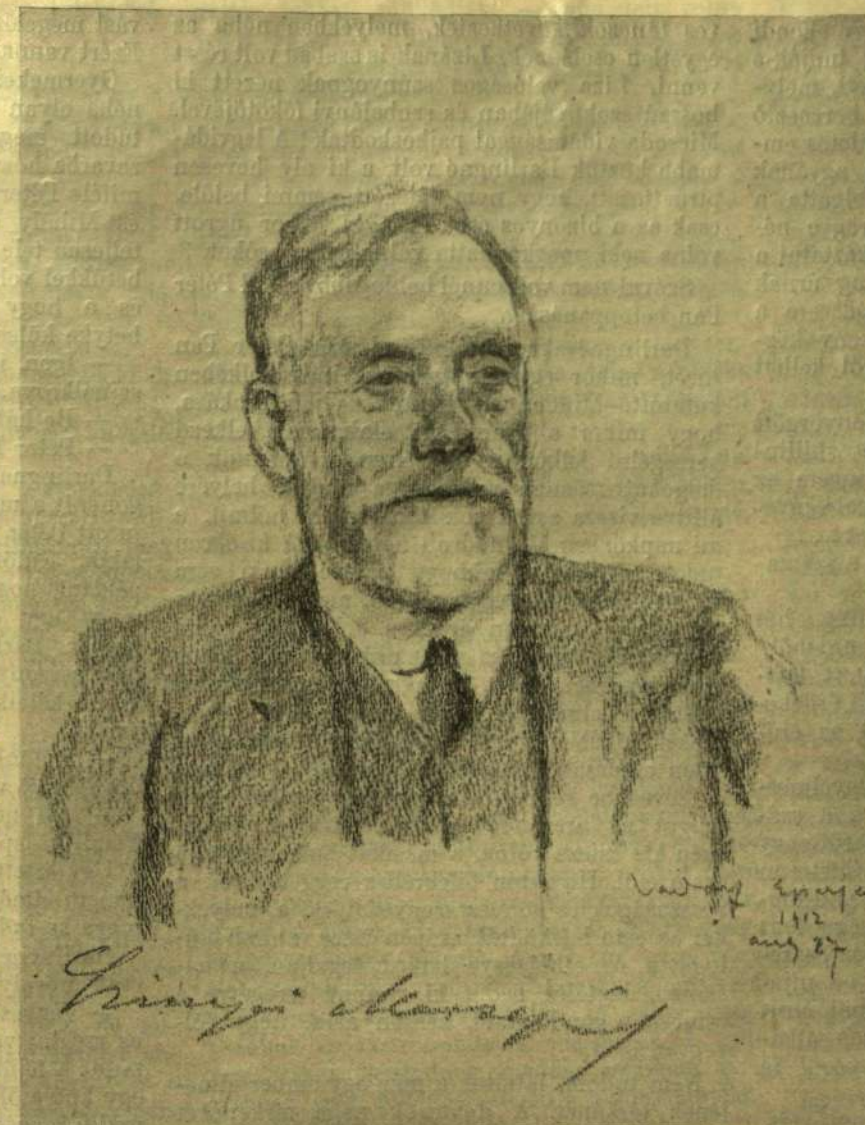
Regény. — Írta J. M. Barrie.

I. FEJEZET. — PÉTER BETOPPAN.

Előbb-utóbb, egyet kivéve minden gyermek felnő. Hamar megtudják, hogy fel fognak nőni, Vendi ilyen módon tudta meg: egy nap, két éves korában játszott a kertben, leszakított egy virágot és az anyjához szaladt vele. Alighanem nagyon hájos lehetett, mert Darlingné asszony a szívére tette a kezét és felkiáltott. «Oh, mért nem maradhat az örökre olyan, mint most!» Mindössze ez történt, de ettől fogva Vendi tudta, hogy neki fel kell nőni. Mindenki megtudja, mire két éves lesz. A két éves kor a gyermekkor végének kezdete.

Vendi anyja kedves asszony volt, romantikus észjárású és édes, duzzogó szájú. Romantikus észjárása olyan volt, mint a kis dobozok, melyek egymásba vannak dugva s a rejtelmes Keletről származnak. Akárhányat húzunk ki, még mindig marad benne egy. Duzzogó száján pedig volt egy csók, melyet Vendi sohase tudott megkapni, pedig nagyon szembetűnő helyen volt, a szája jobb szögletében.

Darling úr a következő módon kapta meg Darlingné asszonyt: az a sok gentleman, a kik akkor voltak fiúk, mikor ő leány, egyidejűleg fölfedezte, hogy szerelmes bele és valamennyien hozzászaladtak, hogy megkérjék, kivéve Darling

Vadász Miklósának az eperjesi ünnepélyen a «Vasárnapi Ujság» részére készített rajza.

urat, a ki kocsit fogadott és elsőnek toppant be. Így aztán ő kapta meg a lányt. Megkapta egészen, kivéve a legbelső dobozt és azt a bizonyos csókot. A dobozról soha nem is tudott s idején felhagyott azzal is, hogy megkapja a csókot. Vendi azt gondolta, Napoleon megkaphatta volna, de én el tudom képzelni, hogy ő is megkísérelte volna s aztán dühösen távozott volna el, becsapva maga mögött az ajtót.

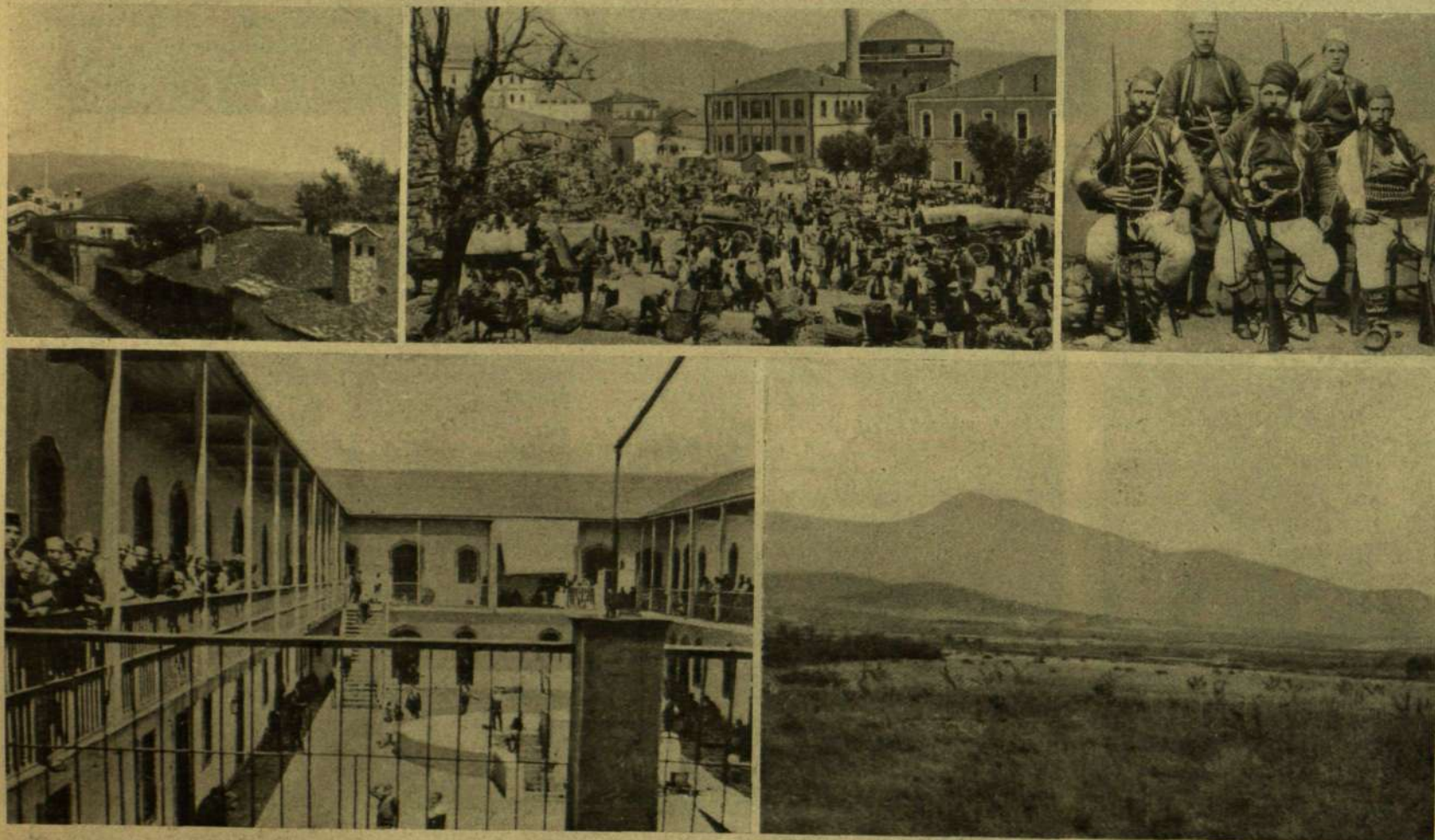
Darling úr azzal szokott kérkedni Vendi előtt, hogy a mama nemcsak szereti, hanem tiszteli is őt. Azok közül a nehéz emberek közül való volt, a kik értenek az értékpapirokhoz. Természetesen nem ért ezekhez senki, de Darling úr úgy látszott, mintha értene és gyakran mondta, hogy az állam-papírok emelkedő irányzatot mutatnak, a részvények pedig esőkentőt s ezt oly módon mondta, hogy minden asszony tisztelte volna érte.

Darlingné kezdetben pontos rendben tartotta számadáskönyveit s valóságos buzgalmat fejtett ki ebben, mintha valami játék lett volna; egyetlen kelbimbó sem maradt ki a könyvből. Később azonban már egész kelvirágoknak is nyoma veszett és helyettük kis babák rajzolt képei kerültek oda. Ezek voltak Darlingné asszony találgatásai.

Előbb Vendi jött, aztán János, aztán Mihály.

SZINYEI MERSE PÁL JERNYEI PARKJÁBAN. — Balogh Rudolf főrajtala.

1. Prisztina főutcája. — 2. Üszküb város piaca — 3. Albán fölkelő csapat. — 4. Az üszküb fogház udvara, a melynek foglyait a fölkelők kieresztették. — 5. Részlet a Koszovo-Poljéből (Rigómező).

AZ ALBÁN FÖLKELES SZINHELYÉRŐL.

s biztosítalak titeket, hogy a Nap rövid idő alatt felgyógyul.

Khinában még ma is fényűző pompával rendezett ünnepségeket tartanak minden foglalkozás alkalmával.

Az ellentét kedvéért hadd mondjuk el végre annak a kiváló angol asztronómusnak esetét, a kinek specialitása volt egész életében a napfogatokok tanulmányozása.

Nem tudom, — válaszolta zavartan az asztronómus. Még sohasem láttam napfogatókást.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Péter és Vendí. Claude Ferrère japáni tárgyú érdekes regényének befejezte után mai számunkban egy új angol regény közzétételét kezdjük meg.

tikus álmokkal, kedves humorral és emberi mélységekkel tele világában játszik s fő vonzerejét a mesei és a realis elemeknek az az összeszövődése adja.

A sajtójog reformja. Palócz László szegedi szerkesztő a vidéki hírlapírók országos szövetsége megbízásából egy kis füzetben feldolgozta azoknak a tárgyalásoknak és megbeszéléseknek anyagát.

— Mondja, tanár úr, Ön a ki annyi napfogatókóznál volt jelen, nem mesélné el nekünk, hogy tulajdonképpen milyen egy napfogatókózás?

— Nem tudom, — válaszolta zavartan az asztronómus. Még sohasem láttam napfogatókást. Mindig annyira el voltam foglalva a műszereimmel, hogy sohasem jutott eszembe körülnézni, milyen is a fogatókózás.

hez, Schöpfán Aladár a Balatonról mond el érdekes dolgokat, Zsiga bácsi kedves mókával mulattat, Semere György folytatja regényét.

Új könyvek. A sajtójog reformja. A vidéki hírlapírók országos szövetsége megbízásából írta Palócz László.

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közelebbi napokban: Szász János csikföldi földbirtokos, 73 éves korában Kolozsváron.

Özv. dr. KHINDL Pálné, szül. Vágó Terézia, 88 éves korában Jászpatin.

Kormos Ilonka, 41 éves korában Stoószfürdőn. FAJOS-POLNAUER ADÉL, Budapestben.

EGYVELEG.

*Az angol hajóhadról szemléletes fogalmat adnak ezek az adatok: Az idén június hónapban Spithheadnél volt egy flottaszemle.

*A hadi repülőgépek beszerzése érdekében Franciaországban nemzeti bizottság működik.

A család öröme egy elsőrendű zongora, melyet bármilyen kivitelben, kényelmes fizetési feltételek mellett szállít a hírneves Farkasházi és Biró cég.

Yes Porcellán Powder. Megóvja a női arcbőrt az ártalmas napsugaraktól.

Megóvja a női arcbőrt az ártalmas napsugaraktól. Az arcz nem izzad, nem fényes, hanem legelőleg matt lesz.

Szerkesztői üzenetek.

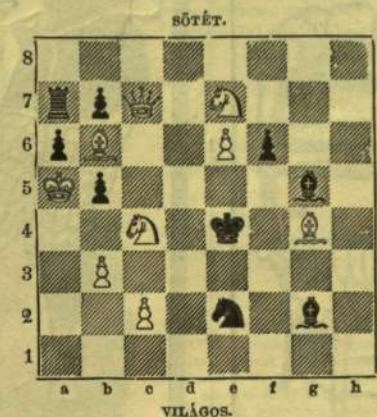
A kanárimhoz. Könyvű, ügyes tollal megírt vers, de tulajdonképpen költői tartalma vajmi kevés.

Elbolyongok. Primitív kis versike, a milyennel diákok szoktak üres óráikban szórakozni.

Csalódás. Az igazi csalódás akkor éri, ha azt hiszi, a mit beküldött, az költemény. Mindeninkább, mint av.

SAKKJÁTÉK.

2812. számú feladvány Feigl Miksától, Bécs.

Világos indul és a harmadik lépésre mattot ad.

A 2809. számú feladvány megfejtése Jespersen F.-től.

- 1. Vc8-a6 ... Bf4x4 1. ... Ke5x4 (a, b, c, d) 2. Va8-d3 + stb.

Helyesen fejtették meg: Marényi Lajos. — Geist József és Stark Vilmos.

SALVATOR kiváló bőr- és lithium gyógyforrás. vese- és hólyagbajoknak, köszvénynek, cukorbetegségnek, vörhenynek, emésztési és légzési szervek hurutjainál kiütő hatású.

NE VEGYEN SZIVATTYUT, FECSKENDŐT. Központi Szivattyú- és Gépforgalmi Vállalat Bpest, VI., Teréz-körtű 50.

MARGIT gyógyforrás. a gyomor, belek, húgyhólyag s különösen a légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó hatású még akkor is, ha vérzések esete forog fenn.

Ekszer. Ezüst. Óra. Iparművészeti tárgyak, egyházi szerek gyáriáron beszerelhető kőszépny vagy angol rendszerű részletekkel is csász. és kir. ékszeres és udv. szállító SÁRGA JÁNOS műtővezetője.

vár). — Szabó János (Bakony-Szentlászló). — A Győri Sakk-kör. — Székely Jenő. — Mészáros József (Győr).

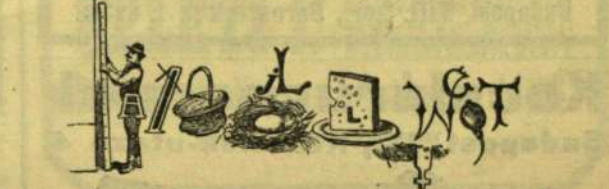
A «VASÁRNAPI UJSÁG» 59-ik évfolyama.

A «Vasárnapi Ujság» a legrégebb magyar szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap, évenként több mint 130 íven s több mint másfél ezer képpel, legjelesebb hazai íróink és művészeink közreműködésével jelen meg.

A «Vasárnapi Ujság» színes képmelkéleteket is ad, több színben művészileg kivitt képeket.

Előfizetési feltételeink: A «Vasárnapi Ujság» negyedévre 5 korona, félévre 10 korona. A «Vasárnapi Ujság» a «Világkrónika»-val negyedévre 6 korona, félévre 12 korona.

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 31-ik számában megjelent képtalány megfejtése: A becsület a bizalom biztosítója.

Felelős szerkesztő: Csontos Pál. Szerkesztőségi iroda: Budapest, IV., Várme-gye-u. 11.

Svajczi-Selyem. Kérjünk miniat a mi udvoslagnakból lekete, fehér, vagy színben: Tafetas, Changestis, Faconné, Crêpe de Chine, Duchesse, Ecossais, Eolienne, Mousseline 130-cm. széles, mérjeje K. 1.30-tól kezdve, Bányos, és Pils ruháknak, és blúzoknak stb., valamint blúzok és ruhák valódi svajczi hímzéssel batist, gyapjú, vázson, és selyemben.

UTAZÓ KÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE! Ha jó és megbízható kupé-böröndöt óhajt beszerezni, ne fogadjon el mást, mint az itteni ábrán jelzett 8 preselt bőrsarokkal ellátottat.

Serravallo kina bora vassal. Hygienikus kiállítás 1906. Legmagasabban kitünt. Erősítőszeregyedek, vérszegények és lábadozók számára. Etvágygerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

Hányszékéles és bélhurut

ellen legjobban meg lehet óvni a cseesemót, ha öt «Kufke»-vel és tejjel tápláljuk. A kettő együtt a gyomorban jól emésztődik és a belekben könnyebben erjed mint tehát egy magában.

PALMA a valódi KAUCSUK-CIPŐSAROK DOBOZA, MINŐSÉGE: ARANY

Elsőrendű ZONGORÁK minden kivitelben, újak és használtak FARKASHÁZI ÉS BIRÓ zongoratermeiben, Budapest, V., Váci-körtű 12

AZ ÖREGEM is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű «Steckenpferd» illótej-szappan.

Központi fűtések alacsony nyomású gőz- és melegvízfűtések. Szellőző berendezések. Központi melegvízkészítő telepek. Szárítótélepek mindenféle ipari eszközokra.

FOLYTONÉGŐ KÁLYHÁK (DAUER-BRAND) Legolcsóbb fűtés. A hideg beálltával (egyszeri befűtés mellett) egész télen át ég és a szobákban egyenletes és kellemes a meleg.

Próbadobozokat, valamint orvosi rőpirátot a gyermekevelésről díjtalanul küld a HENRI NESTLÉ cég, WIEN, I., BIBERSTASSE 11.

NESTLE-FÉLE GYERMEKLI SZT. Próbadozókat, valamint orvosi rőpirátot a gyermekevelésről díjtalanul küld a HENRI NESTLÉ cég, WIEN, I., BIBERSTASSE 11.

Hajbetegségek gyakran úgy keletkeznek, hogy elmulasztják a hajnak és a fejbőrnek oly szükséges gondozását. Mit kell tehát tenni? Az enyhe, hajjapolásra legalkalmasabb fekete fej jegyű sampun nevű elsőrangú készítménnyel meg kell tisztítani a fejbőrt s a haját, de megjelgyezük, hogy vásárlásánál ügyelni kell, hogy eredeti csomagot adjanak az itt látható védőjelleggel 30 fillérről. A forgalomba hozott sokféle utánzat és hamisítvány olyan káros természetű, hogy óvakodnia kell tőlük annak, a ki haját meg akarja tartani.

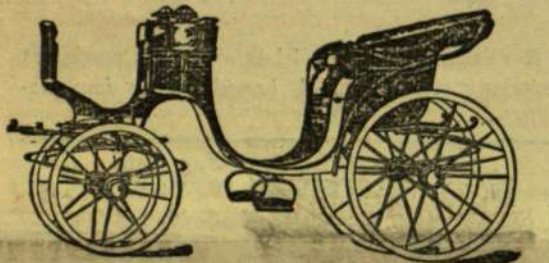

Nincs vezetéke! Nincs kanóca! Bárhová vihető! Semmi körülmények között fel nem robbanhat! — Tartóssága örökös, a legmesszebbmenő jótállás mellett!

100 gyertyafény erősségű világítása óránként átlag 4 fill. be kerül

Kívánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küld: Wiktorin és Társa Budapest, VIII. ker., Baross-utca 1. szám.

Kocsiárucsarnok Budapest, IX., Köztelek-utca 4.

A monarchia legnagyobb kocsiárátára. Árjegyzék ingyen.

Angol bőrbutoripar Bőrbutor szakműhelyek KENDI ANTAL Budapest, IV. ker. Semmelweis-u. 7. sz.

Angol bőrbutor, Ebédőszékek, irodai karosszékek szakszerű gyártása. Külön osztály használt bőrbutor modernizálására, felújítására és festésére. Székáthalakítások.

Renделéseknél szíveskedjék lapunkra hivatkozni.

Advertisement for Vadászfegyverek, REVOLVEREK, Flóbertek. Includes an illustration of a man with a dog and text: 'Kizárólag elsőrangú készítményű', 'ELEK és TÁRSA R.-T. BUDAPEST.', 'Szíveskedjék fegyver-árjegyzékünket kérni!'.

Advertisement for K NUTH KÁROLY mérnök és gyáros. Gyár és iroda: Budapest, VII. ker., Garay-utca 10.

Advertisement for Rendkívüli elmés szerkezet Remek kivitel Rög tóni és pontos szabályozás a Riessner-Kályhák. Includes an illustration of a stove.

Advertisement for Brausweller Janos ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással RÉSZLETFIZETÉSRE. Includes an illustration of a watch.

Large advertisement for Férfi-fehéreneműek kényelmes havi lefizetésre. Elek és Társa R.-T. Budapest, irodák: V., Bálvány-utca 18. sz. Includes illustrations of shirts.

A keblek fejlesztésére és erősítésére a Pilules Orientales közelébe semmi sem jöhet.

A mostani divat a karcsú alaknak hódol, különösen a mi a derekat és csípőt illeti. Hogy azonban jobban szorítsa, de vékonyabbá tegye a derekat, a fűzőt alul hosszabbították, ellenben a felső testnél egész szabadon hagyták. Most tehát jobban mint valaha, szükséges egy szép, jól kifejlesztett kebel, de a mellett kemény, rugalmas, miután nincs alátámasztva, az elegáns nő alakja megkívánja, hogy kiegészítse a vonalak harmóniáját.

Igy a Pilules Orientales nem ártanak soha sem az egészségnek, sem a gyomornak. Különböző kizárólag ártatlan és jótévő anyagokat tartalmaznak, s nem veszélyes szereket, mint arzen vagy más és soha nem merült föl panasz 30 év óta, a mióta minden országbeli hölgy és fiatal leány használja. Az orvosok maguk elismerik érdemét és rendelik pácienseiknek, a mit a következő levél bizonyít:

Uram! Több is rendeltem a kitűnő Pilules Orientales produktumát az én piézimomnak és örömmel kijelentem Önnek, hogy ennek számos sikert köszönhetek. Doctor G. ... a N. ... (Loire-Inférieure.)

A kezelés jó hatása azonnal kifejezésre jut és tökéletes lesz a hatás 2 hónap alatt, sőt gyakran néhány hét alatt, ahogy a következő két levél mutatja:

Uram! 14 nap óta szedem a Pilules Orientales-t és már megfigyelhetőleg meglepő eredményt csakok észre. Mme H. ... L. ... rue Condart, Marseille.

Uram! Ezenel sietek Önnek gratulálni Pilules Orientalesért, a melytől jobban lehetek csodapillulának nevezni, hogy egyetlen üveg eleget volt, hogy elűntesse mellharpadátomat, a mely keblem mindkét oldalán volt. Most gyönyörű keblem van, és én csak nem tudom megfogalmazni, a és az Ön Pillulátitól vágyok ragadtatva. Mme A. ... L. ... Vevey (Suisse).

Itt félbeszakítjuk a czitálásokat, a melyek a Keleti Pilulák hatását mutatják, melyek nem engedik összetevéseni egyikével sem azoknak a nem reális szerekeknek, amelyek napról-napra megjelennek.

Itt félbeszakítjuk a czitálásokat, a melyek a Keleti Pilulák hatását mutatják, melyek nem engedik összetevéseni egyikével sem azoknak a nem reális szerekeknek, amelyek napról-napra megjelennek.

Igy tehát nagyra értékeljük az Ön keblek esztétikáját, ha mellette nem elég kiterjedt vagy kemény, ne habozzon a Pilules Orientales-hoz folyamodni. Néhány hét alatt az Ön legkedvesebb öhaját teljesítve fogja látni és így Ön nem fogja lezserbb derékát megáldott barátját irigyeit. Ön meg lesz lepve és elragadtatva az Önnel teljesült gyors átalakulással. Ha öhaját bővebb tartást, egy kis broszúrát, amely számtalan köszönőlevelet tartalmaz, egy egyszerű kéresemre díjaztam küldjék.

Könnnyű, diszkrét kezelés. — Állandó eredmény körülbelül két hónap alatt. Egy üveg Pilules Orientales ára, használati utasítással együtt 6.45 postautalványon való beküldése ellenében, vagy K 6.75 utánvétlen. J. Ratie, Pharmacie, 5 Passage verdeau Paris. Egredőli főraktárosok Ausztria-Magyarország részére: Török József gyógyszerész, Budapest, VI. ker., Király-utca 12. sz. és Pharmaceutische Agentur, Wien, XII. Bez., Teichacker-gasse 5.

Advertisement for Női Felső Kereskedelmi Iskola Pozsonyban. Pozsonyi Kereskedelmi- és Iparkamartól fenntartott nyil.ános, három évfolyamú.

Advertisement for Polgári Konyhakészlet. Tiszta alumínium, szép, egészséges és tartós. Ára komplett 40 korona. Includes illustrations of kitchenware.

ÜZLETMEGNYITÁS! Női egészségügyi és testápolási cikkek elsőrendű szaküzlete.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy 34 év óta fennálló üzletem áttelében (IV. Koronaherceg-utca 14-16. sz., gróf Szapáry udvar-utca) egy különleges női egészségügyi, testápolási és testegészséget szaküzletet nyitottam, kizárólag szakértő, női kiszolgálással.

Bátorkodom az érdeklődőket ennek megtekintésére tisztelettel felkérni.

Cégem saját gyártmányú és külföldi különlegességei: haskötők, haszfűzők és köt-zerek az összes altesti bántalmak ellen. Eredeti párisi fűzők és melltartók épterveknek része, valamint kiegyenlítő fűzők ferde növésték számára.

Ujdonság! „Lili” bakis mellfűző! Ujdonság!

Orthopaediai műfűzők és egyes-ártók mindennemű orthopaediai készülékek a modern technika elvei szerint. Hygienikus habibaj-létkők! Gummiharisnyák varrat nélkül! A lekválőbb francia és amerikai női gummikülönlegességek! Irrigátorok, bidék valamint az összes betegápolási, kozmetikai, masszáló és gyógytorna készülékek.

Szolid és megbízható munka! Mérsékelt és polgári árak!

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld: KELETI J. orthopaediai műintézet és cs. és kir. szabadalmazott sérvkötők gyára Budapest, Koronaherceg-u. 14/16. (Gróf Szapáry-udvar.)

Advertisement for HECKENAST GUSZTÁV ZONGORATERMEI. ALAPITVA 1865. Bpest, csakis Gizella-tér 2. Telefon. IBACH-ZONGORÁK egyedüli képviselője.

IBACH-zongorát játszanak és ajánlanak: Backhaus, Dohnányi, Pugnol, Alice Ripper, Sauer, Stefaniay stb.

TUDJA

azt manapság mindenki, hogy a legrégebb időtől származó viszketegségi bőrbajok és izzadás ellen csak az: «Erényi Ichthyol Salycil» bizonyult teljesen megbízhatónak. Ki tudja,

HOGY

LEGJABBORI TÖRTÉNETI MŰZ. UJ. N. 1912. 59. SZ. 36.

– Ön puderozza magát?
– Igen!

50

hány viszketegséges ember használná szívesen az «Erényi Ichthyol Salycil»-t, ha birtokában lenne ennek a hirdetésnek;

NINCS

olyan lény a világon, aki megtűri arczon, kézen, vagy a test bármely részén a bőrbántalmat. Igaz, hogy akadtak ezelőtt

KÖZTÜNK

egyesek, akik lábizzadásban, kézizzadásban, hónaljizzadásban szenvedtek és mit sem tettek ellene. Ma

MÁR

vége ennek az időnek. Mert a valódi «Erényi Ichthyol Salycil» néhány nap alatt tökéletesen megszabadítja az embereket a fent leirt kellemtelen bőrbántalmaktól;

SEMMI

sem bántja az emberiséget annyira, mint a viszketegség, bőrbántalom, kipállott testrész, hónaljizzadás, lábizzadás és az ezekhez hasonló bőrhíák. Éppen ezért rendeljen egy nagy doboz eredeti: Erényi Ichthyol Salycil-t. Ara 3 K. Főraktár: Diana-gyógysz., Bpest, Károly-körút 5.

Amióta Magyarországon is

fillérért árusítják a híres

DIANA PUDERT,

azóta minden nap szívesen használok pudert, mert a

DIANA

- puder:** a legkellemesebb illatu pudér
- puder:** a világ legfinomabb pudere
- puder:** a legártalmatlanabb pudér
- puder:** az arc-, kéz- és hónaljizzadást megszünteti
- puder:** a szeplőkés pattanások láthatatlanok
- puder:** az arcon gyönyörűen tapad
- puder:** az egész arcot előkelően máltá teszi
- puder:** mint finom hintőport, az egész világon használják

Postán a legkisebb megrendelés 6 doboz Diana-puder 3. kor.-ért utánvétellel.

Magyarországi főraktáros:

Erényi Béla

gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5.

Ugyanítt megrendelhető:

Diana-krém, Diana-szappan, kézápoló és szépítőszert

50 fillérért

Franklin-Társulat nyomdája, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.

KINEK

van igaza? Annak-e, aki 44 fillérért vesz egy valódi Diana-sósborszeszt, vagy ki ugyan-ezen összegért vesz egy Diana-sósborszesz utánzatot.

VAN-

nak emberek, akik évek óta a valódi Diana-sósborszeszt mint étvágygerjesztőt cukorra cseppentve mint elsőrendű házi-szert használják. Ezeknek

IGAZA?

illetőleg igazuk van, mert azt mondják, hogy: a mi biztos — az biztos! E mellett még mint legjobb maszirozószert használhatják hülési fájdalomknál.

DE MOND-

ják azt is, hogy a leghevesebb fogfájást is megszünteti.

EGÉSZ

kötet köszönőlevél igazolja, hogy munkás emberek, irodai alkalmazottak, szellemileg megerőltetett egyének, úgy napközben, mint lefekvés előtt masziroztatják Diana-sósborszeszszel fáradt tagjaikat. Kicsi, nagy férfi, nő,

PÁRTATLANUL

szegény és gazdag egyaránt felsóhajt: Diana-sósborszesz első segítség a házban.

44 filléres üvegekben az egész országban mindenütt kapható.

Vigyázzon jól a hamisítványokra.

36. SZ. 1912. (59. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, SEPTEMBER 8.

Szerkesztőségi iroda: IV. Vármeze-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

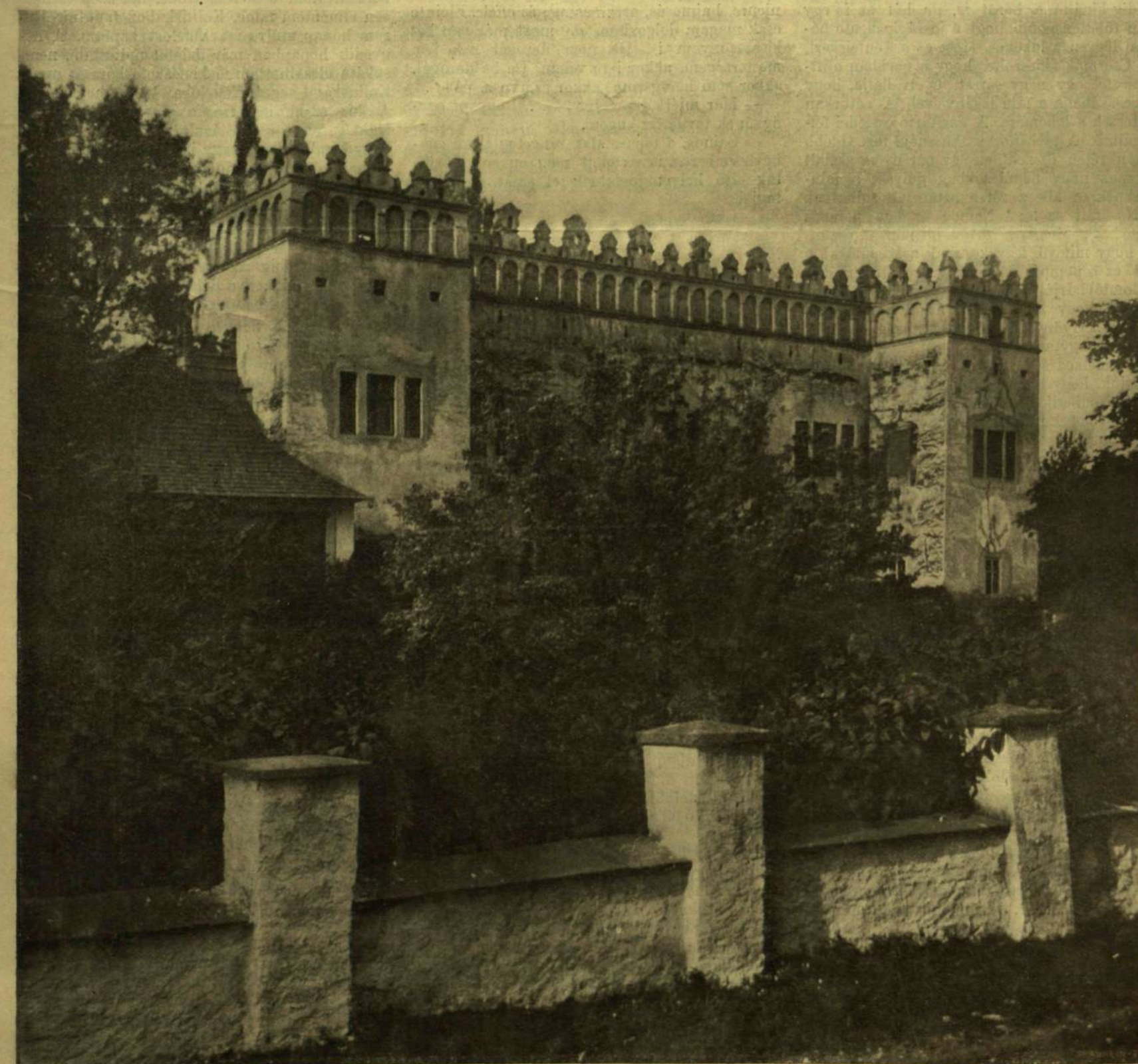
Egyes szám
ára 40 fillér.

Előfizetési
feltételek:

Egészévre — 20 korona.
Félévre — 10 korona.
Negyedévre — 5 korona.

A «Világkrónika»-val
negyedévenként 1 koronával
több.

Külföldi előfizetésekhöz a postai meg-
határozott viteldíj is esztolandó.

RÉGI SÁROSMEGYEI KASTÉLYOK: BÁRÓ GHILLÁNY IMRE FRICSI KASTÉLYA. — Balogh Rudolf féltetel.